Rok X. Lwów dnia 1. Maja 1896. Nr 5.

Organ Krajowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych w Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Wychodzi każdego 1-go dnia w miesiącu.

Redakcya i Administracya we Lwowie ulica Sykstuska l. 17.

Przedpłata:

W miejscu: rocznie 2 złr. 40 ct. | Z przesyłką: rocznie 2 złr. 80 ct.
„ półrocznie 1 „ 20 „ | „ półrocznie 1 „ 40 „

Ogłoszenia:

Za całą stronicę . . . . . . 5 złr. — ct.
„ ćwierć stronicy . . . . . 1 „ 50 „
Za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce 3 centy.

I. Część urzędowa.

WYKAZ

kwot pieniężnych, zapłaconych do kasy Związku w czasie od 20. marca do 20. kwietnia 1896.

Wkładki za lata 1892, 1993, 1894, 1895. Straże pożarne w Pilznie 11·70 złr., w Husiatynie 11·40 złr.

Wkładki za lata 1893, 1894, 1895. Straże pożarne: w Brzostku 6·30 złr., w Mikołajowie 6·60 złr., w Buczaczu 6·90 złr., w Ryglicach 4·70 złr.

Wkładkę za rok 1894. Straż pożarna w Jezupolu 2·60 zł.

Wkładki za lata 1894, 1895. Straże pożarne: w Zawałowie 2·— złr., Budzanowie 5.80 złr.

Wkładki za rok 1895. Straże pożarne: w Drohobyczu 3·60 złr., w Błażowej 3·50 złr., w Ciężkowicach 1·20 złr., w Dukli 2·80 złr., w Lisku 6·10 złr., w Kętach 5·10 złr., w Makowie 4·— złr., w Dolnejwsi 2·20 złr., w Rzeszowie 4·60 złr., w Żółtańcach 2·40 złr., w Okocimie 2·80 złr.

Wkładkę za rok 1896 Straż pożarna w Złoczowie 3·70 złr.

Za Zjazd w roku 1894. Straże pożarne: w Stryju 22·— złr., w Staremmieście 14·— złr.

Lwów dnia 20. kwietnia 1896.

Zarząd Związku.

Okręgi lustracyjne

(Zatwierdzone uchwałą Rady Zawiad. z dnia 18 kwietnia 1896.)

Okręg I. Powiaty: Biała, Żywiec i Wadowice. Lustrator: *Jan Lankosz z Kęt.*

Okręg II. Powiaty: Chrzanów, Kraków, Myślenice, Lustrator: *Dr. Zygmunt Miczyński z Wieliczki*

Okręg III. Powiaty: Nowy Targ, Limanowa, Nowy Sącz, Grybów*) Lustrator: *Jan Jasica z Nowego Sącza.*

Okręg IV. Powiaty: Bochnia, Brzesko*) Lustrator: *Augustyn Locher z Bochni.*

Okręg V. Powiaty: Dąbrowa, Tarnów, Pilzno, Ropczyce. Lustrator: *Mikołaj Jamrowicz z Tarnowa.*

Okręg VI. Powiaty: Mielec, Tarnobrzeg, Nisko, Kolbuszowa, Rzeszów. Lustrator: *Aleksander Koblański z Kolbuszowej.*

Okręg VII. Powiaty: Gorlice, Jasło, Krosno, Brzozów, Sanok. Lustrator: *Antoni Szczerbowski ze Lwowa.*

Okręg VIII. Powiaty: Łańcut, Jarosław, Cieszanów, Jaworów. Lustrator: *Antoni Bahr z Radymna.*

Okręg IX. Powiaty: Przemyśl, Dobromil, Staremiasto, Sambor. Lustrator: *Dr. Ludwik Ćwiklicer z Dobromila.*

Okręg X. Powiaty: Lisko, Turka, Drohobycz, Stryj, Dolina. Lustrator: *Antoni Szczerbowski ze Lwowa.*

Okręg XI. Powiaty: Żydaczów, Bóbrka, Przemyślany, Rohatyn. Lustrator: *Bruno Hryniewicz ze Lwowa.*

Okręg XII. Powiaty: Rudki, Mościska, Gródek, Lwów, Żółkiew, Rawa, Sokal. Lustrator: *Witold Bayger ze Lwowa.*

Okręg XIII. Powiaty: Kamionka Strumiłowa, Brody. Lustrator: *Antoni Szczerbowski ze Lwowa.*

Okręg XIV. Powiaty: Złoczów, Brzeżany, Tarnopol, Zbaraż, Skałat. Lustrator: *Ferdynand Maresz z Brzeżan.*

Okręg XV. Powiaty: Husiatyn, Trembowla, Podhajce, Buczacz, Tłumacz. Lustrator: *Emanuel Sygiericz z Podhajec.*

*) Ochotnicze straże pożarne w Wojniczu i Zakliczynie (pow. Brzesko) w Ciężkowicach (pow. Grybów) jako należące do Okręgowego Związku w Tarnowie, przydzielono do lustracyi Mikołajowi Jamrowiczowi z Tarnowa.

Okręg XVI. Powiaty: Kałusz, Stanisławów, Bohorodczany, Nadwórna. Lustrator: *Władysław Mühln ze Stanisławowa.*

Okręg XVII. Powiaty: Kossów, Kołomyja, Śniatyn, Zaleszczyki, Czortków, Borszczów, Horodenka. Lustrator: *Antoni Szczerbowski ze Lwowa.*

Uwaga: Lustracye straży pożarnych, w których lustratorzy są Naczelnikami Korpusów, przeprowadzi Antoni Szczerbowski sekretarz Związku; również uzupełni on lustracye tych straży, których lustratorzy z różnych nieprzewidzianych przeszkód dokonać nie mogli.

WYKAZ

ochotniczych straży pożarnych, które pomimo kilkakrotnych upomnień nie zapłaciły zaległych wkładek na rzecz Związku ochotniczych straży pożarnych w Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Ks. Krakowskiem.

(Według stanu z dniem 30. kwietnia 1896.)

Miejscowość	1890		1891		1892		1893		1894		1895		Razem	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł	ct.	zł	ct.	zł.	ct.	zł	ct.	zł.	ct.
Andrychów	—	—	—	—	—	—	4	70	4	70	4	70	14	10
Bircza	2	—	2	—	2	—	2	—	2	—	2	—	12	—
Brody	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	30	5	30
Brzesko	3	—	3	—	3	40	3	40	3	40	3	40	19	60
Brzozów	—	—	—	—	—	—	—	—	3	80	3	80	7	60
Chrzanów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	90	1	90
Dynów	—	—	—	—	3	—	3	—	1	60	1	60	9	20
Gdów	—	—	—	—	—	—	1	40	1	40	1	50	4	30
Głogów	3	—	5	—	5	—	5	—	5	—	3	—	26	—
Gorlice	—	—	—	—	—	—	—	—	4	20	4	20	8	40
Halicz		—	—	—	2	—	2	—	2	—	2	20	8	20
Jaworów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	50	3	50
Jezupol	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	60	2	60
Königsau	—	—	—	—	—	—		—	—	—	2	40	2	40
Krystynopol	—	—	—	—	—	—	—	—	1	40	1	40	2	80
Kupczyńce	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	70	2	70
Leśniki	—	—	—	—	—	—	2	60	2	60	2	60	7	80
Lubaczów	—	—	1	50	—	—	—	—	1	30	1	—	3	80
Majdan	—	—	—	—	1	60	1	60	1	60	1	70	6	50
Mielec	—	—	—	—	5	20	5	20	5	20	7	—	22	60
Milówka	—	—	—	—	—	—	—	—	2	50	2	50	5	—
Mogilany	—	—	2	80	2	80	2	80	2	80	2	80	14	—
Mościska	—	—	—	—	4	70	4	70	4	70	4	70	18	80
Muszyna	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	3	—	5	—
Myślenice	7	30	8	—	8	—	8	—	7	80	7	70	46	80
Nadwórna	—	—	3	—	3	50	3	50	3	50	3	50	17	—
Obertyn	—	—	—	—	2	40	2	40	2	40	2	40	9	60
Ołpiny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	30	1	30
Padew kolonia	—	—	—	—	—	—	—	—	1	70	1	30	3	—
Potok złoty	—	—	1	25	2	75	2	75	2	75	2	75	12	25
Raniżów	—	—	2	10	2	90	2	90	2	90	1	50	12	30
Rudnik	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	40	4	40
Sądowa Wisznia	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	3	—	9	—
Sędziszów	4	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4	—	24	—
Skotniki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	50	2	50
Sokal	—	—	—	—	—	—	—	—	5	20	4	80	10	—
Staremiasto	—	—	2	50	2	50	5	—	5	—	2	60	17	60
Staresioło	—	—	—	—	—	—	1	40	1	40	2	60	5	40
Strusów	—	—	—	—	2	10	2	10	2	10	2	10	8	40
Sułkowice	—	—	—	—	1	40	1	50	1	50	1	50	5	90
Tarnawica polna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	10	3	10
Tarnopol	—	—	3	—	2	60	2	60	2	60	2	60	13	40
Trembowla	—	—	—	—	2	20	2	20	2	10	2	—	8	50
Tłuste	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	20	3	20
Uhnów	—	—	—	—	—	—	6	80	6	80	2	30	15	90
Wadowice	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	5	—	10	—
Wojnicz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—
Zbaraż	—	—	4	—	4	—	4	—	4	—	2	40	18	40
Zborów	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—	6	—
Żółtańce	—	—	—	—	—	—	—	—	2	20	—	—	2	20
Żołynia	—	—	—	—	—	—	—	—	1	50	1	10	2	60

II. Z nauki o strażach i pożarnictwie.

Krajowy Fundusz zaopatrzenia dla strażaków, poszkodowanych przy pełnieniu służby pożarnej, lub rodzin po nich.

(Sprawozdanie Dr. Alfreda Zgórskiego, złożone na posiedzeniu Rady zawiadowczej w dniu 18 kwietnia 1896).

Sprawa utworzenia funduszu zapomogowego (zaopatrzenia) dla związkowych straży pożarnych zajmuje Związek ochotniczych straży pożarnych prawie od jego powstania, a rozwiązanie tej kwestyi należy do najbardziej upragnionych dla naszego strażactwa.

Formalnemu załatwieniu tej sprawy nic nie stoi na przeszkodzie, posiadamy począwszy od lwowskiego projektu statutu, przed zwyż 20 laty ułożonego, aż do regulaminu naszego sekretarza z dnia 19. grudnia 1895, a nadto w licznych statutach obcych, aż nadto bogaty materyał do ułożenia odpowiedniego statutu lub regulaminu.

Wszakże materyalnie kwestya nie postąpiła. Na korzystanie z istniejących towarzystw asekuracyjnych, z umożliwionego już dla nas należenia do rządowego „Zakładu ubezpieczenia od wypadków“ straże się nie godzą po części z obawy, czy ofiary straży będą z korzyściami ofiarowanemi stały na równi, a po części, bo pragną mieć własny fundusz zaopatrzenia.

Dążenie to na poparcie zasługuje, wszakże Rada zawiadowcza Związku nie może w tej sprawie postępować na „chybił — trafił“, nie może budzić nadziei i robić przyrzeczeń, których potem dotrzymać nie będzie w stanie.

Chcąc w regulaminie, względnie w statucie przyjąć postanowienia co do zaopatrzenia na wypadek niemożności zarobkowania przez czas dłuższy lub krótszy, na wypadek kalectwa, a nawet śmierci, przy pozostawieniu niezaopatrzonej rodziny, należy na podstawie statystycznych obliczeń mieć przybliżoną cyfrę rocznego na ten cel wydatku.

Mając zaś tę cyfrę można dopiero obliczyć jakie są wymagane na ten cel dochody i przeprowadzić ich rozdział.

Dokonawszy zaś tego rozdziału należy mieć pewność, że dochody dopiszą.

Te przedewszystkiem dane są niezbędne i do uzyskania tychże zmierzają wnioski poniższe, o których przyjęcie upraszam.

A.) Należy wezwać wszystkie straże związkowe, aby we dług ułożonego kwestyonaryusza do końca czerwca b. r. dostarczyły materyału o znanych w ich korpusach wypadkach, pociągających: *a)* czasową i jak długo trwałą niemożność zarobkowania, *b)* kalectwo pozbawiające możności dalszego zarobkowania w ogóle, *c)* śmierć.

Wykazy te mają być ile możności za ostatnich lat 5, co najmniej za lat 3 sporządzone.

Na podstawie tych wykazów ułoży biuro statystykę wypadków, a referent obliczenie wydatku rocznego wedle

skali używanych w innych strażackich funduszach zaopatrzenia lub tychże projektach.

B.) Rada zawiadowcza wezwie straże związkowe do oświadczenia się, czy są gotowe od 1 stycznia 1897, z góry płacić rocznie stały datek po 20 ct. od każdego strażaka, lub czy nie byłyby gotowe opłacać w razie potrzeby wyższą wkładkę i do jakiej granicy (30, 40, 50 ct)?

W razie, gdyby która straż posiadała własny fundusz zapomogowy, czy nie byłaby skłonną w miejsce rocznej wkładki dać jednorazową kwotę, równającą się 25 krotnej wkładce rocznej. Tak złożony kapitał stanowiłby własność dotyczącej straży do zwrotu na wypadek rozwiązania Funduszu i uwalniałby straż od podwyżki wkładki na wypadek zwiększenia się stanu korpusu.

C.) Rada zawiadowcza uda się do wszystkich Zwierzchności gminnych z powołaniem się na §. 27. ustawy z 10 lutego 1891. Dz. u. kr. Nr. 18., aby się zechciały oświadczyć do końca czerwca b. r. jaką roczną lub jednorazową wkładką przyczynić się gotowe do utworzenia krajowego Funduszu zaopatrzenia dla strażaków.

Gminy, które na ten cel najmniej jednorazowo 500 zł ofiarują, będą miały prawo do zwrotu tej kwoty na wypadek rozwiązania Funduszu.

Jeżeli te usiłowania odniosą skutek pożądany uda się Rada zawiadowcza,

D.) z petycyą do Sejmu, Towarzystw asekuracyjnych, Wydziałów powiatowych i t. d., o zasilenie jednorazowe lub roczne tego Funduszu

W końcu Rada zawiadowcza już obecnie uchwali:

E.) W przyszłym statucie, względnie regulaminie musi być zastrzeżonem i wszelkie obliczenia zapomóg do tego zastósowane, że wszystkie jednorazowe wkładki muszą być ulokowane w listach zastawnych i tworzyć fundusz żelazny tak, że tylko odsetki tego funduszu mogą być używane na zapomogi i zaopatrzenia.

Wykonanie tych uchwał poleca się Komitetowi wykonawczemu, który w razie udania się tej akcyi przedłoży następnie Radzie zawiadowczej projekt statutu względnie regulaminu dla Funduszu zapomogowego (zaopatrzenia) dla członków straży związkowych.

W sprawie organizacyi obrony ogniowej w gminach wiejskich.

(Sprawozdanie dr. Ludwika Cwiklicera, członka Rady zawiadowczej Krajowego Związku Straży ogniowych ochotniczych na posiedzeniu Rady zawiadowczej w d. 18. kwietnia 1896).

Ogromne klęski pożarowe, które kraj nasz corocznie nawiedzają a przeciętnie około 4 miliony złotych pochłaniają, były niejednokrotnie przedmiotem obrad Rady Zawiadowczej Krajowego Związku. One to doprowadziły przed laty Związek do wniesienia memorandum do Wysokiego Wydziału Krajowego i petycyi do Wys. Sejmu o wydanie ustawy o policyi ogniowej dla miast i miasteczek i o wydanie ustawy ogn. dla gmin wiejskich. Dotychczas jednak dopiero pierwsza z nich została wprowadzoną w życie, jako ustawa o policyi ogniowej dla miast i miasteczek z dnia 10. lutego 1891 Nr. 18. dz. u. kr., podczas gdy uchwalenie drugiej uczynił Wys. Sejm zawisłem od przeprowadzenia ustawy budowlanej dla gmin wiejskich. Lecz gdy lata mijają a ustawa ta nie może doczekać się pomyślnego załatwienia, klęski pożarowe tymczasem nie czekają, bo niszczą co roku miliony mienia krajowego a są tak przerażające, że częstością swą i ogromem zwróciły uwagę Najjaśniejszego Pana, który dwukrotnie w ciągu ostatniego roku zwracał na nie uwagę naszych posłów w Radzie Państwa i zapytywał o przyczyny tych kolosalnych nieszczęść krajowych. Godzi się też z okazyi wniesionych z kilku stron przedstawień zastanowić się jeszcze raz nad przyczynami tych wielkich klęsk pożarnych, które corocznie — peryodycznie — sezonowo powtarzając się podkopują dobrobyt krajowy, bo nie tylko pozbawiają mienia tysiące rodzin, lecz nadto w podwójny sposób stają się przyczyną ubytku w dochodach krajowych — przez utratę sił podatkowych z jednej strony a obciążanie budżetu krajowego stałemi zapomogami i pożyczkami bezprocentowemi dla nieszczęśliwych pogorzelców z drugiej strony. Więc jakież są te przyczyny klęsk pożarowych? Trzy są główne przyczyny licznych i wielkich szkód pożarowych a mianowicie: 1) nieostrożne i lekkomyślne obchodzenie się z ogniem, 2) wadliwe zabudowanie naszych osad; 3) brak wszelkiej organizacyi ogniowej po wsiach. Inne przyczyny jak zbrodnicze podpalenie ze zemsty, lub z chęci oszukania i wyzyskania asekuracyi jako mniej częste nie wchodzą tutaj w rachubę. Wskazanie przyczynowe środka zaradczego co do drugiej przyczyny t. j. wadliwego zabudowania naszych osad — nie należy do naszej kompetencyi a nawet w tym wypadku gdyby już teraz nowa ustawa budowlana dla gmin wiejskich weszła w życie, — to na skutki jej co najmniej całe dziesiątki lat wyczekiwaćby wypadło, bo to jest środek aczkolwiek bardzo skuteczny na ograniczenie rozmiarów klęsk pożarowych, lecz bardzo powolnie działający; nikt bowiem nie spodziewa się takiej ustawy, któraby dzisiejsze zbyt gęste zabudowania osad usuwać i burzyć nakazywała; — tem samem wskazanie przyczynowe co do 1-szej i 3-ciej przyczyny częstości i rozmiarów klęsk pożarnych — jest jedno i toż samo a mianowicie: konsekwentne przeprowadzenie organizacyi obrony ogniowej po wsiach. Wiemy bowiem z doświadczenia innych krajów i z 30. letniego doświadczenia własnego, że istnienie straży ogniowej licznej — najskuteczniej działa na ludność pod względem ostrożnego obchodzenia się z ogniem — przyzwyczajając ją, przestrzegając i przyuczając do ostrożnego obchodzenia się z ogniem a karcąc spostrzeżone nadużycia i zaniedbania, a to do tego stopnia, że w miejscowościach posiadających straż ogniową liczba wybuchów pożaru z nieostrożności nadzwyczaj szybko spada, a to z tej prostej przyczyny, że niemal w każdym domu znajduje się strażak, który do ostrożności z ogniem zachęca. Równie pewną bo doświadczeniem stwierdzoną jest rzeczą, że przy zorganizowanej obronie ogniowej nie szerzą się pożary tak gwałtownie

i nie niszczą doszczętnie całych osad, jak to bywa w miejscowościach pozbawionych wszelkiej straży ogniowej.

Policya ogniowa — jak wiadomo — należy do własnego zakresu działania gminy i polega dzisiaj na wykonywaniu — a właściwie na niewykonywaniu przepisów ustawy ogniowej ogłoszonej patentem z dnia 28, lipca 1786 powtórnie reprodukowanej rozporządzeniem gubernialnem z dnia 4. grudnia 1824 do l. 66.210.

Ustawa ta chociaż stara zawiera w §§. od 1 do 39 wiele cennych postanowień celem zapobiegania wybuchom pożarów, (których nie ma komu przestrzegać), lecz o samej organizacyi obrony pożarnej zawartej w §§. od 40 do 56 podaje tylko tak pobieżne, luźne i niezdecydowane wskazówki i wzmianki, że te nie wystarczyły w ciągu przeszło stuletniego obowiązywania do wytworzenia jakiejkolwiek bodaj najlichszej organizacyi obrony ogniowej, bo co się w ostatnich trzech dziesiątkach lat w pojedynczych gminach jednego lub drugiego powiatu pod tym względem zrobiło, nie jest bynajmniej wynikiem wykonania obowiązków policyi ogniowej na podstawie wzmiankowanej powyżej ustawy ogniowej, lecz owocem obywatelskiej zapobiegliwości i ofiarności pojedynczych Prezesów Rad powiatowych — że tutaj tylko mimochodem wspomnę prawdziwie patryotyczną działalność b. Prezesa Rady powiatowej sokalskiej pana Stanisława Polanowskiego, który pierwszy w kraju przeprowadził dziś niestety znowu upadającą organizacyę pogotowi pożarnych wiejskich.

Ponieważ jak już na wstępie wspomniałem — na wydanie nowej ustawy o policyi ogniowej dla gmin wiejskich długo jeszcze czekać będziemy a klęski pożarowe nawet przez jeden rok na siebie czekać nie dadzą — obowiązkiem naszym ciężkim ale zarazem i wdzięcznym jest: czynić starania o przeprowadzenie organizacyi obrony ogniowej po wsiach, która oparta na ustawie ogniowej z d. 28. lipca 1876 i na przepisach ustawy gminnej z dnia 12. sierpnia 1866 r. przy urzędowym nacisku władz autonomicznych da się wszędzie w całym kraju bez wielkich kosztów przeprowadzić a z pewnością zapobiegnie wkrótce liczbie i rozmiarom klęsk pożarowych.

Obrona pożarna może być: I. stała t. j. płatna, którą tylko większe i zasobniejsze miasta utrzymać są w stanie; II. ochotnicza, jaką już przeważna liczba naszych miast i miasteczek posiada; III. obowiązkowa, która najwłaściwszą jest dla gmin wiejskich, gdzie jeszcze nie ma warunków powstania i utrzymania się straży ochotniczych. Jako zasadę przyjąć należy, że każda gmina bez wyjątku obowiązaną jest celem wykonania policyi ogniowej utrzymywać albo straż ogniową ochotniczą — albo też zaprowadzić u siebie na mocy powziąść się mającej uchwały Rady gminnej w myśl §. 27 d), §. 32, §. 33 §. 57 ust. gm. i §. 32 ust. ogniowej z d. 28. lipca 1786, obronę ogniową obowiązkową czyli straż ogn. obowiązkową niewłaściwie pogotowiem pożarnem nazwaną Jeżeli bowiem kraj czy państwo ma prawo w dzisiejszych czasach wymagać od wszystkich swych obywateli stałej 3 letniej i czasowej 9 letniej służby w szeregach wojskowych przeciwko zewnętrznemu nieprzyjacielowi, to tem więcej gmina ma prawo wymagać od wszystkich zdolnych mieszkańców wcale nie uciążliwej służby w obronie ogniowej obowiązkowej a służba ta powinna być zarazem szkołą życia obywatelskiego. Przyjąwszy raz tę zasadę i przeprowadziwszy ją konsekwentnie we wszystkich gminach mamy gotowe, liczne i silne korpusy obrony pożarnej obowiązkowej — wszędzie gdzie się nie mogły utworzyć ochotnicze straże ogniowe na podstawie ustawy o stowarzyszeniach.

Taka straż ogniowa obowiązkowa — wiejska z natury rzeczy będzie mniej kosztowną niż ochotnicza, bo się obędzie bez mundurów a zaopatrzona w jednolite pasy przez biodra, lub opaski przez lewe ramię lub też w jednolite czapki. Do takiej straży wiejskiej odpowiednią będzie pojedyncza sikawka przenośna o świetle 85 mm. cylindra, któraby się z łatwością na ramionach przenosić a ewentualnie na każdy wóz naładować dała. Kilkanaście mocnych osęków, kilka siekier i toporów, kilka wiaderek i dwie latarnie — stanowią cały niezbędny a niekosztowny arsenał takiej straży ogniowej obowiązkowej wiejskiej. Komendanta tejże straży, tegoż zastępcę mianować będzie Rada gminna (lub Wydział powiatowy na przedstawienie Rady gminnej) dziesiętników zaś zamianuje rada gminna na wniosek komendanta, — na lat trzy.

Na razie zaopatrzeć należy tylko większe i zamożniejsze gminy wiejskie w odpowiednie sikawki wyrobione w krajowej fabryce (w Tarnowie) a cenę kupna rozłożyć należy na 5 rocznych rat, któreby budżetu gminnego zbytnio nie obciążyły. Z biegiem czasu zaopatrzonoby w ten sposób kolejno inne gminy a po kilkunastu latach dojdziemy stopniowo do tego, że wszystkie większe gminy będą posiadały sikawki a w razie wybuchu pożaru na wsi stawi się na pomoc kilka straży ogniowych sąsiednich, które nie dopuszczą do większych klęsk pożarowych.

Celem przeprowadzenia tej organizacyi należy odnieść się Radzie Zawiadowczej Kraj. Związku do Wysokiego Wydziału Krajowego i upraszać: Wysoki Wydział Krajowy raczy celem zapobieżenia licznym i ogromnym klęskom pożarowym zarządzić za pośrednictwem Wydziałów Rad powiatowych, by wszystkie gminy wiejskie i te małomiejskie, które dotąd ochotniczych straży nie mają w wykonaniu obowiązków policyi ogniowej uchwaliły na posiedzeniu Rady gminnej następujący

Regulamin
obrony ogniowej obowiązkowej.

Celem zabezpieczenia gminie obrony pożarnej postanawia Rada gminna na podstawie §. 27, §. 32, §. 33 i §. 57 ustawy gminnej w wykonaniu przepisu §. 32 ustawy ogniowej:

I. Każdy mężczyzna wieku od 18 do 42 lat zamieszkały w gminie o ile nie jest dotknięty kalectwem należy do obrony ogniowej obowiązkowej gminnej i winien jest w miesiącach (maju, czerwcu, lipcu, sierpniu i wrześniu) w pierwszą niedzielę każdego miesiąca a w razie niepogody w jedną z następnych o godzinie (2-giej) po południu stawić się w urzędzie gminnym celem odbycia ćwiczenia w służbie obrony pożarnej a nadto ma się jawić bezzwłocznie w razie pożaru lub alarmu.

II. Obrona ogniowa gm. dzieli się na 2 oddziały:
1) oddział ratunkowy do ratowania ludzi, dobytku i rozrywania budynków zagrożonych;
2) oddział wodny do służby przy sikawce, i do dostarczania wody.

III. Komendanta obrony ogniowej i tegoż zastępcę mianuje Wydział Rady powiatowej na przedstawienie Rady gminnej; zaś odpowiednią liczbę dziesiętników mianuje sama Rada gminna na wniosek Komendy obrony ogniowej.

IV. Każdy właściciel koni jest obowiązany dostarczyć do pożaru parę koni z uprzężą i wozem do wożenia wody a w razie niemożności dostawienia winien to zaraz po pożarze a najpóźniej do 24 godzin u Naczelnika gminy usprawiedliwić, w przeciwnym razie podlegnie karze od 6 do 30 koron, którą Zwierzchność gminna na podstawie §§. 57 i 60 ust. gm. orzeka.

V. Kto się uchyli od obowiązku stawienia się na ćwiczenie, lub nie zjawi się na czas do pożaru oznajmionego alarmem a dostatecznie się z tego nieusprawiedliwi u naczelnika gminy — podlegnie karze od 1 do 6 koron lub karze aresztu od 6 do 24 godzin; takiejże karze podlega ten, kto się dopuści nieposłuszeństwa wobec przełożonego w służbie, która to kara ewentualnie do 3 dni aresztu podwyższoną być może, jeżeli dotyczący nie spełni rozkazu przełożonego w akcyi ratunkowej przy pożarze. Przeciwko orzeczeniom karnem Zwierzchności gminnej służy prawo rekursu do c. k. Starostwa.

Uwaga. Czuwanie nad wykonaniem obowiązków obrony ogniowej należy do Zwierzchności gminnej; nadzór nad sprawowaniem tych obowiązków i kontrola organizacyi obrony pożarnej należy do Wydziału Rady powiatowej, który może do tej czynności ustanowić odpowiednich delegatów po zasięgnięciu opinii Naczelnictwa Krajowego Związku Straży ogn. ochotn. Do zorganizowania i wyćwiczenia obrony pożarnej obowiązkowej wydeleguje Naczelnictwo Krajowego Związku Straży ogn. za pisemnem zgłoszeniem się Zwierzchności gminnej wykształconych w pożarnictwie i zaufania godnych Członków najbliższej Straży ogn. ochotn., którym Zwierzchność gminna na oznaczony czas dostarczyć winna podwody. W razie ustanowienia Krajowego inspektora pożarnictwa zwierzchniczy nadzór obrony pożarnej na tego ostatniego przechodzi.

INSTRUKCYA

dla lustratorów ochotn. straży pożarnych.

(Zatwierdzona uchwałą Rady zawiadowczej z dnia 18. kwietnia 1896.)

1.) Celem lustracyi ochotniczej straży pożarnej jest zachęcenie członków straży do wytrwałego wypełniania dobrowolnie na siebie przyjętych obowiązków, wzmocnienie karności w Korpusach strażackich, ujednostajnienie umundurowania i ćwiczeń w ogólności, zbadanie użyteczności przyrządów jakie straż posiada, a wreszcie udzielaniem wskazówek, rad i uwag poprawienie systemu gaszenia pożarów.

2. Ponieważ prawdziwy stan organizacyi straży pożarnej najlepiej przedstawia się podczas niespodziewanego (fałszywego) alarmu i ćwiczeń na oznaczonym przez lustratora budynku (jako domniemanym przedmiocie pożaru), przeto lustrator przybywszy do miejscowości, w której ma lustrować straż pożarną, przedstawi się u naczelnika miejscowej władzy, wykonującej policyę ogniową (Burmistrza, Wójta) i okazując swoją nominacyę, zarząda zaalarmowania straży pożarnej, tudzież w porozumieniu z nim wskaże budynek, na którym ma być wykonane ćwiczenie. Na to ćwiczenie i do wzięcia udziału w przeprowadzeniu całej lustracyi zaprosi lustrator również naczelnika tej władzy. (Burmistrza, Wójta.)

3. Gdy niespodziewany (fałszywy) alarm ma na celu zbadanie zaprowadzonych środków alarmowych, gotowości i sposobu wyruszenia do pożaru, natarcia na ogień, służby I. oddziału, obsługi sikawek i węży, wreszcie użycia przyrządów ratunkowych i o ile zarządzenia Komendy straży są odpowiednie, prz to nie należy wymagać ćwiczeń połączonych z niebezpieczeństwem dla życia ludzkiego, lecz odpowiednio celowi, zarządzić ćwiczenie pojedyncze i łatwe.

4. Podczas tego ćwiczenia powinien również lustrator zwrócić swoją uwagę na zachowanie się komendantów oddziałowych, towarzyszy, na sygnały i dostawę wody a po ćwiczeniu na powrót od wrzekomego pożaru, czyszczenie węży i rekwizytów.

5. Po fałszywym alarmie następują ćwiczenia rzędowe, szkolne z przyborami, wreszcie dokładny przegląd przyborów, magazynów, wspinalni, uzbrojenia, umundurowania i ksiąg strażackich.

6. Conajmniej 3. dni przed rozpoczęciem lustracyi straży w powiecie powinien lustrator, odwołując się na swoją nominacyę uwiadomić Wydział powiatowy o rozpocząć się mającej lustracyi w powiecie i starać się o to, aby w lustracyi wziął udział Delegat Wydziału powiatowego.

7. Po skończonej lustracyi odbyć się musi posiedzenie Rady strażackiej (§. 12. wzorowego regulaminu służbowego) w obecności Delegata Wydziału powiatowego i Delegata miejscowej Zwierzchności gminnej (Magistratu), na którem lustrator w sposób delikatny wytyka wszelkie błędy znalezione w Korpusie i w danym razie przeprowadzi szkołę strażacką lub poprawne ćwiczenie.

8 Z przeprowadzonej lustracyi spisze lustrator protokół według wzoru ·/. Protokół ten podpisze Naczelnik straży (jego Zastępca), Delegat Wydziału powiatowego i Burmistrz lub inny Delegat gminy.

9. Protokół uzupełniony swemi uwagami i wnioskami, przeszle lustrator w przeciągu 8 dni do Krajowego Związku Ochotniczych Straży pożarnych we Lwowie. Przy zestawianiu dostrzeżonych braków, uwag i wniosków, należy także orzec: *a*) jakie są niezbędne potrzeby straży, *b*.) jaki jest stan wykonywania przepisów o policyi ogniowej i stosunek Zarządu ochotniczej straży pożarnej do Zarządu gminy.

10. Lustrator zastrzedz sobie powinien, aby na jego przyjęcie straż nie wyprawiała żadnych bankietów i nie przyjmować stanowczo żadnych owacyi.

11. Z protokółem lustracyi przeszle lustrator Krajowemu Związkowi rachunek z wydatków, poniesionych na cele lustracyi a Kasa Związku rachunek ten wypłaci.

12. Lustracye straży rozpoczną się z dniem 1. maja a trwać mogą do końca października. Przy lustracyach trzymać się należy wszelkich przez Krajowy Związek już wydanych i wydać się mających podręczników, regulaminów i rozporządzeń.

Protokół

spisany dnia ....

Przedmiot: Lustracya ochotniczej straży pożarnej w ....

Obecni: Delegat Wydziału powiatowego ....

.... Delegat gminy ....

Lustrator, jako Delegat Krajowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych ....

Data lustracyi: ....

Rodzaj ćwiczenia przeprowadzonego na fałszywy alarm ....

I.

1. Czy dostatecznymi są środki alarmowe? ....
2. Po upływie wielu minut od alarmu straż wyruszyła? ....
3. Jakiego czasu potrzeba było do przygotowania rekwizytów, a względnie wprawienia w ruch sikawki? ....
4. Czy rozkazy Komendy i sygnały były odpowiednie? ....
5. Uwagi co do dostarczania wody, obsługi sikawek i innych przyrządów? ....
6. Zachowanie się straży podczas fałszywego alarmu? ....
7. Zbiórka i odmarsz ....
8. Czyszczenie przyrządów ....

II

9. Ćwiczenia rzędowe (musztra porządkowa) ....
10. Szkolne ćwiczenia ze sikawką ....
11. Szkolne ćwiczenia z drabinkami, względnie jeszcze z innymi przyborami ....
12. Szkoła sygnałów ....
13. Wynik dokładnego przeglądu magazynów, wspinalni, umundurowania, uzbrojenia i wszelkich rekwizytów ....
14. Wynik dokładnego przeglądu ksiąg strażackich ....
15. Czy straż przyjęła obowiązki straży gminnej? ....
16. Czy istnieje fachowy instruktor? ....

W .... dnia ....

Naczelnik (zastępca Nacz.) straży:	Delegat Wydziału powiatowego:
....	....
	Del. Magistratu (Zw. Gm.)
	....
	Lustrator Związku:

III.

Uwagi i wnioski lustratora (z podpisem.)

....

....

III. Ruch towarzystw strażackich.

SPRAWOZDANIE

z II. posiedzenia Rady zawiadowczej kraj. Związku ochotniczych straży pożarnych Król. Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem w dniu 18. kwietnia 1896 roku.

Miejsce zebrania: Biuro kraj. Związku we Lwowie (ul. Sykstuska l. 17.)

Początek posiedzenia: Godzina 4. po południu.

Obecni:

Przewodniczący: JO. Książe Adam Sapieha.

Członkowie Rady zawiadowczej: Dr. Alfred Zgórski, Stanisław Polanowski, Dr. Ludwik Cwiklicer, Władysław Mühln, Antoni Bahr, Bruno Hryniewicz, Emanuel Sygiericz, Augustyn Locher i Mikołaj Jamrowicz.

(Członkowie Rady zawiadowczej: Książe Władysław Sapieha i Dr. Zygmunt Miczyński nadesłali uwiadomienia, że w obradach dzisiejszego posiedzenia nie mogą wziąć udziału.)

Sekretarz Rady: Antoni Szczerbowski.

Porządek dzienny:

I. Zatwierdzenie protokółu z posiedzenia Rady zawiadowczej z dnia 26. października 1895. II. Sprawozdanie z czynności Komitetu wykonawczego za czas od 26. października 1895. do 15. kwietnia 1896. (Ref. Radca rządu Dr. Alfred Zgórski.) III. Sprawozdanie kasowe za IV. kwartał 1895. i I. kwartał 1896. (Ref. Skarbnik Bruno Hryniewicz.) IV. Sprawozdanie i wnioski Komitetu redakcyjnego. (Ref. Dr. Ludwik Cwiklicer.) V. Sprawozdanie i wnioski Komisyi rekwizytowej. (Ref. Dr. Ludwik Cwiklicer.) VI. Sprawa krajowego inspektoratu i lustratorów dla straży pożarnych, tudzież opodatkowania Towarzystw asekuracyjnych na rzecz straży pożarnych. (Ref. Książe Władysław Sapieha.) VII. Utworzenie Kasy zapomóg. (Ref. Radca rządu Dr. Alfred Zgórski.) VIII. Wnioski w sprawie podniesienia obrony pożarnej w gminach wiejskich. (Ref. Dr. Ludwik Cwiklicer.) IX. Sprawa regulaminów obrad: *a*) dla Zjazdu delegatów ochotn. straży pożarnych; *b*) dla Rady zawiadowczej Związku; *c*) dla Walnych Zgromadzeń ochotn. straży pożarnych. (Ref. Antoni Bahr.) X. Udzielenie aprobaty certyfikatowi odbytej próby sikawki. (Ref. Dr. Zygmunt Miczyński.) XI. Udzielenie aprobaty znakom do planów sytuacyjnych. (Ref. Władysław Mühln.) XII. Utworzenie kursu nauki pożarnictwa. (Ref. Antoni Szczerbowski.) XIII. Lustracye straży i podział kraju na okręgi lustracyjne. (Ref. Antoni Szczerbowski.) XIV. Prośby straży o zapomogi. XV. Zgłoszenie samoistnych wniosków.

Uchwały:

ad I.) Protokół z ostatniego posiedzenia Rady zawiadowczej zatwierdzono i przyjęto bez zmiany.

ad II.) Przed rozpoczęciem sprawozdania z czynności Komitetu wykonawczego za czas od 26. października

1895 do 15 kwietnia 1896 Radca rządu Dr. Alfred Zgórski uwiadamia Radę, iż nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Aleksandra Piotrowskiego, b. sekretarza Rady, o którego śmierci doniesiono Strażactwu krajowemu w Nr. 1. „Przewodnika pożarniczego“ z roku 1896, urządził Komitet wykonawczy i wdowie po zmarłym wysłał pismo kondolencyjne.

Następnie Dr. Alfred Zgórski składa następujące *sprawozdanie:*

1. W myśl uchwały Rady zawiadowczej z dnia 26. października 1896. kancelarya Związku przeniesioną została do lokalu przy ulicy Sykstuskiej l. 17, obok mieszkania sekretarza Rady. Przeniesienie to nastąpiło z dniem 1. grudnia 1895. po poprzedniem wypowiedzeniu dawniej zajmowanego mieszkania Komendzie lwowskiej, ochotniczej straży pożarnej, pismem z dnia 27. października 1895. do L. 914. Zmiana lokalu ogłoszoną została w numerze 12. „Przewodnika pożarniczego — Związek“ w roku 1895. Lokal na kancelaryę, składający się z przedpokoju i jednego, jasnego i dość obszernego pokoju, na pierwszem piętrze, z osobnem wchodem z balkonu, odnajmuje Związek od sekretarza za roczną kwotę 325 zlr. płatną w kwartalnych ratach z góry. Tytułem relutum za opał, światło i obsługę, uchwalił Komitet wykonawczy płacić podczas 6 letnich miesięcy po 6 złr., podczas miesięcy zimowych po 12 złr., razem tedy rocznie 108 złr. W przedpokoju znajduje się uporządkowana registratura aktów związkowych, szafy z drukami sprzedajnymi i zapasem czasopisma „Przewodnik pożarniczy — Związek.“ We właściwej kancelaryi: biuro, stoły i szafy z biblioteką, modelami, tudzież innymi przyborami, objętymi inwentarzem Związku.

2. Ponieważ kancelarya Związku w czasie zajmowania lokalu przy lwowskiej, ochotniczej straży pożarnej, posługiwała się sprzętami tej straży a Związek posiadał tylko jedno biurko dla sekretarza, jedno wieszadło na odzież, 2 liche i małe szafy i stojaczek nazwany etażerką na księgi manipulacyjne, przeto celem należytej adoptacyi kancelaryi Związku, zakupił Komitet wykonawczy następujące ruchomości: *a.)* stół wielki, *b.)* 4 metry szafirowego sukna do nakrycia stołu, *c.)* kanapkę, 2 foteliki i 12 krzeseł, *d.)* kasę ogniotrwałą z pultem i kasetką na pieniądze, *e.)* kilim na drzwi pomiędzy kancelaryą a mieszkaniem sekretarza, *f.)* zegar ścienny, *g.)* stół okrągły, *h.)* 1·40 metrów sukna szafirowego do nakrycia tego stołu, *i.)* umywalkę z 3 ręcznikami, *j.)* dużą szafę na druki sprzedajne, *k.)* pult na księgę statystyki z koziołkiem, *l.)* pułki do registratury, *m.)* szaragi z hakami i ceratą, *n.)* lustro, *o.)* skrzynkę na listy, *p.)* 5 szyldów, *r.)* 4 lampy, z tych 2 wiszące a 2 stojące, *s.)* szczotkę do zamiatania, *t.)* karafkę na wodę i 3. szklanki, *u.)* tacę, *w.)* 2 zapalniczki, *x.)* kałamarz ze stojaczkiem, *y.)* książkę bibułową, *z.)* mechaniczny numerator na 4 cyfry, *aa.)* 2 spluwaczki, *bb.)* młotek i obcęgi. *cc.)* 37. tektur do registratury, *dd.)* 2 karnisze, *ee.)* koszyczek na papiery, *ff.)* szematyzm na rok 1896., *gg.)* książkę adresów, *hh.)* hełm, szpadę i inne przybory dla sekretarza *ii.)* fotografię z VII. Zjazdu z ramkami.

Ruchomości powyższe zapisane zostały do inwentarza i przedstawiają wartość 500 złr. 25 ct.

3 *Czynności w kancelaryi* Związku, których dozoruje Dyrektor biura Dr Alfred Zgórski odwiedzając kancelaryę conajmniej 2 razy w tygodniu, rozdzielono w następujący sposób: *a.)* protokół podawczy, referat, prowadzenie ksiąg kasowych i ekspedyt — załatwia sekretarz, *b.)* wykazy statystyczne, kronikę pożarów i ekspedycyę druków sprzedajnych — p. Bayger, *c.)* kasę, — utrzymuje skarbnik p. Hryniewicz. Klucze od kasy znajdują się u Dyrektora biura, skarbnika i sekretarza i są tak podzielone, że tylko w obecności Dyrektora i sekretarza lub skarbnika i sekretarza kasa otwartą być może. Celem dokładnego prowadzenia kasowości zarządził Komitet wykonawczy, aby każdy rachunek dotyczący Kasy Związku przeprowadzony był przez główny dziennik podawczy, a wypłacony dopiero po uzyskaniu aprobaty i asygnaty Dyrektora biura a wreszcie zakontowany w zaprowadzonym kategorniku. Celem ułatwienia w prowadzeniu kasowości postanowił Komitet aby na wszelkie do Kasy Związku zapłacone kwoty nie wysyłać osobnych pokwitowań lecz wykazywać je w „Przewodniku pożarniczym“ a wykazy te mają służyć interesowanym za potwierdzenia odbioru.

Wedle szczegółowego zastrzeżenia, uwidocznionego w książeczkach Banku Krajowego Nr. 6.876 i L. C. 90., kapitałem Związku dysponuje każdoczesny skarbnik krajowego Związku ochotniczych straży pożarnych za pisemnem zezwoleniem Naczelnika lub Zastępcy Naczelnika Związku. Komitet wykonawczy postanowił, aby w zastępstwie skarbnika kapitałem tym, pod tymi samymi warunkami dysponował również sekretarz Związku.

4. Jako *godziny urzędowe*, wyznaczył komitet wykonawczy czas od 9 do 1. i od 3 do 6 po południu w dnie zwyczajne, w niedziele zaś i święta od godziny 10 do 1. w południe. Godziny te bywają z całą ścisłością przestrzegane.

5. Do Dziennika podawczego wpłynęło: do końca 1895 roku 323 ekshibitów, do 15. kwietnia 1896 roku 770 ekshibitów. Razem 1093 ekshibitów, z tych nie załatwiono 16, a mianowicie takich, które stały się przedmiotem obrad dzisiejszego posiedzenia, a 5 oczekuje wzorowych regulaminów służbowych, są to bowiem prośby o zatwierdzenie statutów.

6. Urzędowanie *nowo mianowanego sekretarza* Rady zawiadowczej rozpoczęło się z dniem 15. listopada 1895. r. Z tym dniem polecono Kasie Związku wypłacać mu uchwaloną pensyę. W tym czasie również wniesionem zostało do c. k. Urzędu pocztowego we Lwowie doniesienie, iż Naczelnictwo Związku upoważniło p. Antoniego Szczerbowskiego do odbierania wszystkich listów zwyczajnych, listów i przekazów pieniężnych, tudzież telegramów, które nadesłane zostaną do Krajowego Związku ochotniczych straży pożarnych we Lwowie.

7. W kancelaryi Związku uporządkowaną została *registratura,* zapas czasopisma „Przewodnik pożarniczy — Związek“, biblioteka Związku i sporządzono następujące wykazy: *a.)* Wykaz miast i miasteczek w Galicyi *b.)* Wykaz prenumeratorów i protokół ekspedycyi „Przewodnika pożarniczego“ *c.)* Wykaz wysyłanych urgensów. *d.)* Wykaz straży

do Związku należących. *e.)* Inwentarz kancelaryjny. *f.)* Katalog dzieł, broszur i roczników czasopism biblioteki Związku Biblioteka Związku, którą uzupełniono zakupnem kilkunastu niemieckich książek i brakującymi numerami czasopism do roczników, zawiera 96 dzieł w 169. oprawnych toma h. Wykaz znajdujących się w bibliotece Związku dzieł, umieszczony zostanie w „Przewodniku pożarniczym“ z zaproszeniem do straży, by z biblioteki korzystały.

8. Wszystkie *uchwały Rady zawiadowczej* z dnia 26. października 1895. zostały wykonane, a mianowicie: *a.)* Wysłano podziękowanie Przewielebnemu Księdzu Inf. Kerszce w Stanisławowie za dar w kwocie 100 złr. na rzecz Kasy zapomóg dla strażaków, poszkodowanych przy pełnieniu służby pożarnej, lub rodzin po nich. *b.)* *Sprawa opodatkowania* Towarzystw asekuracyjnych na rzecz straży pożarnych i wyjednanie w Sejmie nominacyi krajowego inspektora dla spraw pożarniczych (ref. Książe Władysław Sapieha), dalej wnioski pp Górnisiewicza i Jamrowicza w sprawie podniesienia obrony pożarnej w gminach wiejskich (ref. Dr. Ludwik Cwiklicer), sprawa utworzenia Kasy zapomóg (ref. Radca rządu Dr. Alfred Zgórski), sprawa utworzenia kursu nauki pożarnictwa (ref. Antoni Szczerbowski), stoją na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia. *c.)* Doręczono p. Antoniemu Szczerbowskiemu nominacyę na sekretarza Rady zawiadowczej i rachmistrza Kasy Związku, zmieniono lokal, zatrzymano w kancelaryi Związku p. Baygera i poruczono temuż czynności na wstępie niniejszego sprawozdania wyszczególnione *d.)* Wniosek dotyczący uzupełnienia „Podręcznika dla ochotniczych straży ogniowych“ załatwiono w ten sposób, że brakujące w nim a ważne sprawy, umieszczone będą w „Przewodniku pożarniczym“ a z czasem, gdy wyczerpie się pierwszy nakład „Podręcznika“, pomyśli Komitet o nakładzie drugim, już wyczerpującym i zupełnie poprawnym. Przy tej sposobności wyraża Komitet wykonawczy życzenie, aby Komitet redakcyjny zajął się w sposób przez niego za odpowiedni uznany, ułożeniem dokładnego spisu rzeczy, które zawierać ma nowe wydanie „Podręcznika dla ochotniczych straży pożarnych“, *e.)* Komitet wykonawczy w porozumieniu z akcyjnem towarzystwem handlowem we Lwowie, zestawił taryfę honoraryów dla sekretarza za przeprowadzanie prób sikawek i przyborów pożarniczych Wedle tej taryfy, Towarzystwo handlowe będzie płacić: za próbę sikawki parowej 10 złr., za próbę sikawki grupy od I. — VII., od XI. — XIV., i XVI. (cennik akcyjnego Towarzystwa handlowego) 5 złr., za próbę sikawek grupy VIII.—X., XV. XVII. XVIII. 3 złr., za próbę sikawek grupy XIX.—XXI. wozów rekwizytowych i małych drabin mechanicznych 2 złr. za próbę sikawek grupy od XXII. — XXIX., XXXII., beczkowozów cztero-kołowych, drabin wysuwalnych Nr. 2. 1 złr., za próbę sikawek grupy XXX., XXXI., oraz wszystkich innych przyborów za poszczególny certyfikat 0·50 ct. Certyfikat dla ostatniej grupy, może obejmować większą ilość i rozmaitych przyborów.

Odstąpione kancelaryi Związku do załatwienia sprawy: *a.)* o wybudowanie we Lwowie wzorowej strażnicy i odpowiednie adoptowanie kancelaryi Związku, *b.)* o odniesienie się do Wydziałów powiatowych, by te subwencyonowały straże ochotnicze, *c.)* o coroczne lustrowanie wszystkich straży ochotniczych w kraju, *d.)* o zniewolenie gminy miasta Kęty do wypłacenia ochotniczej straży pożarnej w Kętach przyznanej subwencyi, *e.)* o zamieszczenie w „Przewodniku pożarniczym“ planów wzorowych budynków strażackich, *f.)* o prowadzenie statystyki pożarów, *g.)* o czuwanie nad doborem towarów wysyłanych przez akcyjne Towarzystwo handlowe we Lwowie, *h.)* by Komisya dla sprawdzania rachunków była stałą i wykonywała swe czynności zawsze przed Walnym Zjazdem, *i.)* by za anonse umieszczane w „Przewodniku pożarniczym“ pobierano odpowiednie opłaty, — załatwiono w sposób następujący: ad *a.)* Myśl wybudowania wzorowej strażnicy we Lwowie, aczkolwiek chwalebna, jest z powodu braku funduszów nie wykonalną i jeszcze nie na czasie. O budowie tej pomyśli Komitet wykonawczy wtenczas, gdy lwowska, ochotnicza straż pożarna, do budowy swojej strażnicy przystąpi. Kancelarya Związku jest już odpowiednio adoptowaną, ad *b.)* Wysłano odezwy do Wydziałów powiatowych. ad *c.)* Sprawa lustracyi straży jest przedmiotem obrad dzisiejszego posiedzenia ad *d.)* Spór pomiędzy strażą pożarną a Zwierzchnością gminną w Kętach został już załatwiony przez Wydział powiatowy w Białej, do którego udawał się Komitet wykonawczy w tej sprawie, gdy atoli straż pożarna w Kętach czuje się być jeszcze pokrzywdzoną, sprawa przez Związek załatwioną być może dopiero po przeprowadzeniu lustracyi tej straży. ad *e.)* wzorowy plan strażnicy, zamieszczony zostanie w „Przewodniku pożarniczym“. ad *f.)* Ponieważ do prowadzenia statystyki (kroniki) pożarów, wymagany jest udział nadzorczych organów autonomicznych, a więc w pierwszym rzędzie Wysokiego Wydziału Krajowego, przeto Komitet wykonawczy odniósł się do tej najwyższej Magistratury Krajowej z prośbą o zaopiniowanie, czy prowadzenie dokładnej statystyki wszystkich pożarów w kraju jest wskazane i w danym razie o wydanie rozporządzenia, aby wszystkie Zwierzchności gminne w kraju, przedkładały Związkowi sprawozdania według wzoru, który dołączyliśmy do prośby. Bez takiego rozporządzenia, nie możnaby statystyki prowadzić należycie. ad *g.)* Załatwiono częściowo na I posiedzeniu Rady zawiadowczej, na którem wybrano Komisyę rekwizytową. Do członków tej Komisyi wysłane zostały odezwy zapraszające, aby przed każdem posiedzeniem Rady zawiadowczej udawali się do magazynu przyborów, utrzymywanego przez akcyjne Towarzystwo handlowe we Lwowie i badali tamże towar i cennik. Akcyjne Towarzystwo handlowe przyjąwszy to postanowienie do wiadomości, poddało się chętnie kontroli tej Komisyi i wydało zarządzenie, by wedle życzenia udzielano wszelkich przez Komisyę żądanych informacyi. Sprawozdanie i wnioski Komisyi rekwizytowej, będą przedmiotem obrad dzisiejszego posiedzenia. Przy tej sposobności uprasza się Komisyę rekwizytową, aby również obmyśliła środki, dążące do czuwania nad towarami, które straże od różnych obcych i zagranicznych firm nabywają, ad *h.)* Wysłano do członków Komisyi kontrolującej odnośne nominacye z uwiadomieniem, że w myśl rozdziału VIII. ustępu

2. Statutu Związku, Komisya szkontruje rachunki i Kasę najpóźniej na 14 dni przed Zjazdem, a to celem przedłożenia temuż sprawozdania, i że zamknięcie rachunków i Kasy Związku ogłoszone zostanie w swoim czasie. ad *i.)* Odnośne postanowienia Komitetu redakcyjnego, zamieszczone zostały w Nr. 12. „Przewodnika pożarniczego — Związek“ z roku 1895. i akcyjne Towarzystwo handlowe, które towary swoje z działu pożarniczego w naszem czasopismie inseruje, zobowiązało się płacić rocznie za pół stronicy kwotę 30 zł.

9. Redakcya i wydawnictwo „Przewodnika pożarniczego“ odbywa się pod kontrolą Komitetu redakcyjnego, który odbył dzisiaj posiedzenie i przedłoży sprawozdanie z wnioskami,

10. *Komitetowi redakcyjnemu* powierzono ocenienie nadesłanych na konkurs z dnia 16 stycznia 1896. czterech rozprawek, tudzież ocenienie rozprawek, które nadesłano na konkurs ogłoszony przez Redakcyę, wychodzącego w Jarosławiu w roku 1894. czasopisma „Przyjaciel straży pożarnej.“

11. Z wydanych 6 numerów, dwa w roku 1895 nosiły tytuł „Przewodnik pożarniczy — Związek“ a cztery z roku 1896. tytuł: „Przewodnik pożarniczy.“ Wydano również i rozesłano strażom okładkowy arkusz, zawierający wykaz rzeczy zawartych w IX. roczniku „Przewodnika pożarniczego — Związek.“

12. Stosownie do postanowienia Komitetu redakcyjnego zmienioną została także winieta, format i porządek artykułów, zamieszczanych w tem czasopiśmie.

13. Komitet redakcyjny postawił wniosek, aby powiększyć nakład „Przewodnika pożarniczego“ do 2000 egzemplarzy i wysyłać wszystkim strażom do Związku należącym po 8 egzemplarzy bezpłatnie lub za małą stosunkowo roczną dopłatą. Co do zupełnie bezpłatnego wysyłania „Przewodnika pożarniczego“, postanowił Komitet wykonawczy przedstawić Szanownej Radzie nieprzychylny wniosek z powodu znacznego powiększenia się wydatku na to wydawnictwo, a co do zniżenia prenumeraty przedłoży sprawozdanie komitet redakcyjny.

14. O zmianie osoby *odpowiedzialnego redaktora*, jego mieszkaniu, winiety, formatu pisma i porządku artykułów, zamieszczanych w czasopiśmie „Przewodnik pożarniczy“ doniesiono c. k. Dyrekcyi Policyi we Lwowie i c. k. Prokuratoryi Państwa.

15. Celem zapewnienia regularnego wydawnictwa tego czasopisma, zawarł Skarbnik p. Hryniewicz w myśl projektu p. Bahra umowę z zarządcą drukarni Pillera i Spółki we Lwowie.

16. Przy zakupnie *marek gazeciarskich* do ekspedycyi naszego czasopisma o zmienionym tytule okazało się, że Związek nie miał zezwolenia od c. k. Dyrekcyi Poczt i Telegrafów na używanie tych marek. Po wniesieniu odnośnej prośby, sprawa przez c k. Dyrekcyę Poczt i Telegrafów we Lwowie przychylnie załatwioną została.

17. Dla Redakcyi „Przewodnika pożarniczego“ zaprenumerował Komitet wykonawczy następujące czasopisma: *a.)* „Die Feuerspritze“ *b.)* „Feuerwehrmann“, *c.)* „Norddeutsche Feuerwehrmann“, *d.)* „Deutsche Feuerwehr-Zeitung“, *e.)* „Samariter“, *f.)* „Feuerwehr Kamerad“, *g.)* „Ill. Feuerwehr-Zeitung“, *h.)* Feuerwehr-Signale“, *i.)* „Dziennik Polski“ i za połowę ceny na drugi dzień: *j.)* „Kurjer Lwowski“. Drogą zamiany bezpłatnie otrzymuje Redakcya: *a.)* „Gwiazdkę Cieszyńską“, *b.)* „Przewodnik przemysłowy“, *c.)* Przewodnik gimnastyczny“, *d.)* Czasopismo techniczne“, *e.)* „The Fireman“, *f.)* „Schweizerische Feuerwehr-Zeitung“, *g.)* „Mittheilungen auf dem Gebiete des Feuerlöschwesens“, *h.)* Oesterr. Verbands-Feuerwehr-Zeitung“, *i.)* „Füzrendeszeti Lapok“, *j.)* „Mittheilungen des Steirischen - Landes Feuerwehr-Verbandes“, *k.)* „Vatrogasac“, *l.)* „Ochrana hasicka“, *m.)* „Hasicke Listy“.

18. W myśl uchwały Rady zawiadowczej z dnia 6. lipca 1895. artykuły do czasopisma „Przewodnik pożarniczy“ zyskiwać się ma drogą konkursu. Obowiązek podawania tematów przypisano Komitetowi redakcyjnemu a ocenianie Komitetowi wykonawczemu. Termin do nadsyłania prac ma być 14. dniowy. Otóż Komitet wykonawczy prosi o odjęcie mu obowiązku oceniania prac a przekazanie tej czynności Komitetowi redakcyjnemu, tudzież o przedłużenie terminu do nadsyłania prac do 30 dni.

19. Komitet wykonawczy postanowił wydawać *„Bibliotekę strażacką“* z przedruku ważniejszych i dłuższych artykułów, zamieszczonych w „Przewodniku pożarniczym“. Koszt tego wydawnictwa (po 200 egzemplarzy każdego tomiku) będzie bardzo mały, bo tylko za przełamanie składu, papier i względnie okładkę, a korzyść może być znaczną, zwłaszcza dla nowo organizujących się straży, które „Przewodnika pożarniczego“ nie posiadają. Cenę za pojedyncze tomiki, oznaczać będzie Komitet wykonawczy. Obecnie zarządzono przedruk rozprawki p. t. „O chemii w pożarnictwie“ przez Antoniego Bahra i fraszek, chórów, wierszy p. t. „Na wesołe chwile“ zebranych przez Antoniego Szczerbowskiego. O wydawnictwie „Biblioteki strażackiej“ doniesiono w myśl ustawy drukowej c. k. Dyrekcyi Policyi we Lwowie.

20. Jak z treści wyszłych już numerów czasopisma „Przewodnik pożarniczy“ widać, Redakcya zamieszcza także odbitki różnych nowych przyrządów i przyborów strażackich. Klisze do tych odbitek wypożyczamy bezpłatnie od fabrykantów i Redakcyi niemieckich pism fachowych.

21. Do magazynu sprzedajnych podręczników i broszur zakupiono od spadkobierców ś. p. Aleksandra Piotrowskiego: *a.)* 102 dyplomy strażackie, *b.)* 134 egzemplarzy „Regulamin musztry porządkowej“ a od Antoniego Szczerbowskiego: *c.)* 35 egzemplarzy półroczników, wychodzącego w Jarosławiu w roku 1894. „Przyjaciela straży pożarnej“. Zakupione dyplomy i pisma sprzedawać będzie Komitet wykonawczy ad *a.) b.)* po 10 ct. ad *c.)* po 50 ct.

22. Według nadesłanych do kancelaryi Związku deklaracyi i wykazów stanu Korpusu liczba Towarzystw strażackich, które do Związku przystąpiły wynosi 209. W liczbie tej znajdują się straże pożarne: w Dolnejwsi, Dębowcu, Krystynopolu, Mogilanach, Mościskach, Olpinach, które należenie do Związku w różny sposób zaznaczają a ich deklaracyi przystąpienia w aktach odnaleźć nie zdołano. Straże te pomimo kilkakrotnych próśb o nadesłanie

tych deklaracyi, nie raczyły dotąd przyczynić się do uporządkowania wykazów Związku.

23. Z liczby 209. Towarzystw strażackich, które do Związku należą jeszcze 53. nie nadesłało wykazów stanu Korpusu, z tych 13 pozostaje w reorganizacyi. Obliczywszy ilość członków w strażach, które wykazy nadesłały, stan ten wynosi: *a)* członków czynnych 4010. *b)* wspierających 3000. Razem 7010. Celem wydobycia wykazów stanu Korpusu wysłano 385 upomnień. Do straży pożarnych, które wykazów stanu Korpusu dotąd nie nadesłały i wielce utrudniają wykonanie ważnego zadania Związku, jakiem niezaprzeczenie jest prowadzenie statystyki straży pożarnych, należą ochotnicze straże pożarne: w Andrychowie, Brodach, Brzesku, Brzozowie, Brzostku, Chrzanowie, Cieszanowie, Ciężkowicach, Dynowie, Gorlicach, Haliczu, Jagielnicy, Jarosławiu, Jezupolu, Königsau, Krystynopolu, Leśnikach, Majdanie, Makowie, Milówce, Mogilanach, Mościskach, Myślenicach, Nadwórnej, Obertynie, Okocimie, Przemyślu, Ropczycach, Rozdole, Sądowej Wiszni, Sędziszowie, Sokalu, Tarnawicy polnej, Tarnopolu, Uhnowie, Wadowicach, Zbarażu, Zborowie, Żółkwi i Żurawnie. W reorganizacyi pozostają ochotnicze straże pożarne: w Bełzie, Bieczu, Birczy, Czortkowie, Horyńcu, Kałuszu, Kutach, Mielnicy, Rymanowie, Siebieczowie, Suchej, Szczercu, Założcach.

24. Celem ustalenia terminu, w którym wykazy stanu Korpusu mają być Związkowi przedkładane, Komitet wykonawczy uprasza o powzięcie następujących uchwał: *a.)* Wykazy stanu Korpusu sporządzać mają straże pożarne według stanu z dniem 1. stycznia każdego roku. *b)* Wykazy te przedkładać będą straże Związkowi tylko jeden raz w roku i to najpóźniej do dnia 20. stycznia. *c.)* Według stanu czynnych członków z dniem 1. stycznia, obliczać się mają wkładki na rzecz Związku i Komendy straży pożarnych obowiązane będą wkładki te przesyłać Związkowi najpóźniej do dnia 20. stycznia.

25. Porównawszy *wykaz miast i miasteczek* w Galicyi z wykazem statystycznym straży pożarnych, które do Związku przystąpiły, tudzież na podstawie dawniejszych aktów Związku doszedł Komitet wykonawczy do wiadomości, że istnieje w kraju około 50. takich ochotniczych straży pożarnych, które do Związku jeszcze nie przystąpiły. W różnych odstępach czasu wysłano do tych straży 106. odezw z prośbą o przystąpienie do Związku. Do każdej odezwy dołączaliśmy statut Związku i blankiet na deklaracyę przystąpienia z nadmienieniem, że gdyby Towarzystwo nie posiadało funduszów na opłacenie wkładek (rocznie po 10 ct. od każdego czynnego członka) może być jako Towarzystwo młode od wkładek tych czasowo uwolnione. W nielicznych wypadkach otrzymaliśmy odpowiedź wymijającą, reszta została dotąd bez odpowiedzi.

26. Na podstawie nadesłanych deklaracyi przyjęto do Związku 14. ochotniczych Towarzystw strażackich, a mianowicie: z Augustdorfu, Janowic, Krosna Kalembiny, Kańczugi, Letni, Maryampola, Mszany Dolnej, Piwnicznej, Przecławia, Radłowa, Tarnowca, Ustrzyk Dolnych i Wołowic.

27. Celem ujednostajnienia sposobu odbywania prób sikawek, sporządzony został w kancelaryi Związku projekt certyfikatu, według którego próby te mają się odbywać. Certyfikaty służyć będą zarazem jako dowód odbytej próby i wykazywać jakość, dobroć i użyteczność sikawki. Udzielenie aprobaty temu certyfikatowi jest przedmiotem dzisiejszego posiedzenia. Dotychczas przeprowadzano próbę 5 sikawek i wydano certyfikaty odbytej próby.

28. Galicyjskie akcyjne Towarzystwo handlowe przedłożyło do oceny pakfonowe „sokoły“ do hełmów i świstawki. Komitet wykonawczy uznał je za zupełnie odpowiednie dla Towarzystw strażackich i wyraził życzenie, aby Towarzystwo handlowe tylko takie „sokoły“ i świstawki na składzie utrzymywało.

29. Przy porządkowaniu registratury znaleziono w aktach ślady rozpoczętej organizacyi straży pożarnych w kilkudziesięciu miejscowościach kraju. Na tej podstawie wysłano 111 odezw z radami i wskazówkami, tudzież z zapytaniami o ile organizacye tych straży postąpiły.

Ponieważ Komitet wykonawczy postawił zasadę, że najpierw trzeba zająć się organizacyą straży pożarnych w miastach i miasteczkach, jako w miejscowościach, w których obowiązuje ustawa o policyi ogniowej z r. 1891. a co do organizacyi pogotowi pożarnych w gminach wiejskich wyczekiwać uchwały Rady zawiadowczej na dzisiejszem posiedzeniu powziąć się mającej (ref. Dr. Ludwik Cwiklicer) przeto Komitet wykonawczy wysłał 139 odezw do Urzędów miejskich tych gmin, w których straże pożarne muszą być zorganizowane z zapytaniem czy straże pożarne w gminach tych już istnieją. Gdy po upływie 20 dni tylko 69 Urzędów miejskich odpowiedziało na te odezwy, wysłał Komitet wykonawczy znów 70 odezw o przyspieszenie załatwienia pierwszych odezw. Dotąd nie odpowiedziało jeszcze 33 Urzędów miejskich i wnioskujemy z tego milczenia, iż wstydzą się przyznać do swej opieszałości, i że straży pożarnych jeszcze nie posiadają. Ostateczny wynik jest taki, że jeszcze 105 miast i miasteczek w 46 powiatach, nie posiada straży pożarnych.

Gdy Wysoki Wydział Krajowy okólnikiem z dnia 16 stycznia 1894 l. 55161 ex 1893 polecił Wydziałom i Radom powiatowym, aby wpływały na gminy i zniewalały je do energicznego czuwania nad postanowieniami ustawy o policyi ogniowej t. j., aby gminy przymuszone były do sprawienia potrzebnych narzędzi ratunkowych i do zorganizowania obrony pożarnej i gdy to rozporządzenie Wysokiego Wydziału Krajowego w 46 powiatach nie zostało wykonane, przeto Komitet wykonawczy, powołując się na treść powyżej powołanego okólnika Wysokiego Wydziału Krajowego, wedle którego środki do zorganizowania obrony pożarnej leżą w zakresie działania Wydziału i Rady powiatowej i należą do atrybucyi przyznanych Wydziałowi powiatowemu §. 38 ustawy z 10 lutego 1891, wystósował prośby do 46. Wydziałów powiatowych o energiczne zajęcie się już w bieżącym roku organizacyą obrony pożarnej w tych 105 miejscowościach.

30. W myśl §. 22. ustawy o policyi ogniowej z dnia 10 lutego 1891 Nr. 18, naczelnik Ochotniczej straży pożarnej, która przyjęła obowiązki straży gminnej, staje się

honorowym urzędnikiem gminy i jako taki składa na czas swego urzędowania przyrzeczenie służbowe.

Ponieważ dotąd składanie owego przyrzeczenia służbowego odbywało się w przeróżny sposób, przeto Komitet wykonawczy odniósł się do Wysokiego Wydziału Krajowego z prośbą o wydanie i ogłoszenie wzorowej roty przyrzeczenia służbowego.

31. Celem umieszczenia w szematyzmie na rok 1896 składu Rady zawiadowczej krajowego Związku ochotniczych straży pożarnych wysłał Komitet wykonawczy do Wysokiego c. k. Namiestnictwa wykaz, który umieszczony został na stronicy 658. Taki wykaz przedłożyliśmy c. k. Dyrekcyi policyi we Lwowie w wykonaniu §. 12 ustawy o stowarzyszeniach.

32. Pan Janusz Górski, naczelnik ochotniczej straży pożarnej w Lisku przedłożył Związkowi wniosek w sprawie powoływania naczelników straży pożarnych do Komisyi urzędującej przy otwarciu takich zakładów przemysłowych, w których do wykonywania właściwych prac używane są umyślnie założone ogniska. W sprawie tej również odniósł się Komitet wykonawczy do Wysokiego Wydziału Krajowego z umotywowaną prośbą o spowodowanie w drodze właściwej dodatkowego rozporządzenia.

33. Wedle sprawozdania Komendy ochotniczej straży pożarnej w Tarnowie z dnia 17. października 1895 odznaczył się przy pożarze wybuchłym w dniu 7 października 1895 strażak p. Wojciech Skórski. Z tego powodu wysłał mu Komitet wykonawczy uznanie.

34. Na zaproszenie Wydziału Towarzystwa Zachęty Przemysłu Krajowego we Lwowie, wzięli udział w otwarciu Nieustającej Wystawy Towarzystwa Zachęty Przemysłu krajowego: Zastępca Naczelnika i Sekretarz Związku.

35. Ponieważ Związek wystąpił z Austryackiego Związku strażackiego, przeto nadsyłane do 2 lutego 1896 przez Wydział tego Związku pisma, składano do aktów. Od dnia 2. lutego b. r., t. j. od posiedzenia austryackiego Wydziału strażackiego nie dochodzą nas stamtąd żadne pisma.

36. Pan Ignacy Zwoliński, instruktor ochotniczej straży pożarnej w Gródku koło Lwowa, otrzymał za wyratowanie życia dwojga ludziom srebrny krzyż zasługi z koroną. Komitet wykonawczy postanowił z tego powodu wysłać p. Zwolińskiemu pismo gratulacyjne, albo, gdy wręczenie orderu odbędzie się na drugi dzień po posiedzeniu Rady zawiad., uprosić którego z członków Komitetu redakcyjnego, aby wracając z posiedzenia wstąpił do Gródka i tam przy dekoracyi Związek reprezentował.

37. Przesłane do Związku podania o przyjęcie do wiadomości statutów organizujących się Towarzystw strażackich w Hecznarowicach i Nowejwsi, po przejrzeniu i uzupełnieniu przedłożono Wysokiemu c. k. Namiestnictwu.

38. Rozpisano i rozesłano zaproszenia na trzy posiedzenia Komitetu wykonawczego i zaproszenie na dzisiejsze posiedzenie Rady zawiadowczej z porządkiem dziennym, ułożonym przez Komitet wykonawczy.

39. List p. Wojciecha Wiącka gospodarza z Machowa, z którego to listu widać, że w gminie Machów dałoby się bardzo łatwo zorganizować ochotniczą straż pożarną, przesłano Wydziałowi powiatowemu w Tarnobrzegu z prośbą o przynaglenie Zwierzchności gminnej w Machowie do zakupna sikawki i zachęcenie mieszkańców tej gminy do założenia straży pożarnej.

40. Zażalenie ochotniczej straży pożarnej w Ottynii przeciwko tamtejszej Zwierzchności gminnej o bezprawne wpisanie do swego inwentarza rekwizytów, które stanowią wyłączną własność towarzystwa ochotniczej straży pożarnej w Ottynii, przesłano Wydziałowi powiatowemu w Tłumaczu z prośbą o zaopiekowanie się tą strażą i ewentualne rozstrzygnięcie sporu.

41. Komenda ochotniczej straży pożarnej w Horożance doniosła, że tamtejsza Zwierzchność gminna od 3 lat nie nabyła żadnego rekwizytu pożarnego, chociaż Wydział powiatowy w Podhajcach corocznie wstawia do budżetu tej gminy po 50 zł. na przybory pożarne. Pan Emanuel Sygierzicz, którego uprosiliśmy, aby tę sprawę zbadał, doniósł, że Zwierzchność gminna w Horożance złożyła we Wydziale powiatowym w Podhajcach kwotę 60 zł. na przyrządy pożarne.

42. W skutek sprawozdania p. Józefa Czutkowskiego w Radomyślu koło Tarnowa, udaliśmy się do Wydziału powiatowego w Mielcu o zajęcie się reorganizacyą straży pożarnej w Radomyślu a do przeprowadzenia ćwiczeń z tą strażą delegowaliśmy p. Tomasza Woźniaka, naczelnika straży pożarnej w Mielcu, osobistość obeznaną ze sprawami pożarnictwa.

43. Na prośbę straży pożarnej w Piekarach, uwiadomiono c. k. Starostwo w Krakowie o cenie toporków, hełmów, linewek, pasów z karabinkami i drabin, na zakupno których straż pożarna w Piekarach wniosła prośbę do Najjaśniejszego Pana.

44. Na prośbę straży pożarnej w Łuczycach udano się do Reprezentacyi krakowskiego Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń we Lwowie w sprawie wynagrodzenia za ratunek podczas pożaru w Łuczycach. O skutku uwiadomiliśmy Komendę tej straży.

45 Opracowany w kancelaryi Związku projekt regulaminów obrad: *a)* dla Zjazdów strażackich, *b)* dla Rady zawiadowczej, *c)* dla Walnych Zgromadzeń strażackich, przesłano do referatu p. Antoniemu Bahrowi w Radymnie i sprawa ta jest przedmiotem obrad dzisiejszego posiedzenia.

46. Ustanowienie rygoru dla tych czynnych członków Towarzystw strażackich, którzy przed zakreślonym regulaminem służbowym czasokresem bez podania racyonalnego powodu opuszczają szeregi, o co Wydział ochotniczej straży pożarnej w Żurawnie upraszał, odstąpiono Komitetowi redakcyjnemu.

47. Sporządzony przez dr. Henryka Kopeckiego, syndyka Związku wzór skryptu dłużnego na udzielane strażom pożarnym pożyczki, zachowano w aktach Kasy Związku do dalszego użytku.

48. Ksiądz Topolnicki w Tarnawicy polnej doniósł, że straż pożarna w tej miejscowości uwolnioną została stale od rocznych wkładek na rzecz Związku, Komitet wykonawczy

w odpowiedzi na to doniesienie oświadczył, że stałe uwolnienie od wkładek jest niemożliwe i nie mogło mieć miejsca.

49. Ponieważ straż pożarna w Birczy rozwiązała się przeto Komitet wykonawczy zaprosił p. dr. Ludwika Cwiklicera do zbadania przyczyny rozwiązania się tej straży i ewentualne zreorganizowanie. W tymże samym celu uproszono p. Augustyna Lochera w Bochni, aby udał się do Podłęża, gdzie straż również poczyna się rozluźniać.

50. Na prośbę Dyrekcyi krajowej niższej szkoły rolniczej w Jagielnicy, postanowiono wysłać p. Szczerbowskiego do Jagielnicy celem przeprowadzenia z uczniami tamtejszego Zakładu, fachowego kursu nauki pożarnictwa.

51. Fabrykant kapeluszy i sukna p. Karol Janowski w Podbrodach (Czechy) nadesłał na okaz czapkę strażacką taką, jakich mają używać czeskie straże pożarne. Czapka ta zaliczoną została do modeli Związku.

52. Spór pomiędzy ochotniczą strażą ogniową a ochotniczą strażą pożarną w Nowym Sączu trwa jeszcze ciągle, o czem świadczy nadesłane pismo od Naczelnika straży ogniowej. Spór ten załatwi Komitet wykonawczy po przeprowadzonej lustracyi obrony pożarnej w Nowym Sączu.

53. Wedle sporządzonego wykazu stan zaległości do Kasy Związku, z dniem 1 stycznia 1896 wynosił:

a) tytułem wkładek od członków Związku	1001	zł.	50 ct.
b) „ rat do funduszu pożyczkowego	605	„	— „
c) „ zwrotu za Zjazd z roku 1894	110	„	— „
d) „ „ „ druki sprzedajne	5	„	20 „
e) udzielona pożyczka strażakowi Sawickiemu z Czortkowa na powrót do domu ze Zjazdu	10	„	— „
Razem	1731	zł.	70 ct.

z dniem 15 kwietnia 1896 stan tych zaległości zmniejszył się znacznie albowiem zapłacono: ad *a*) tytułem wkładek 356·80 złr., odpisano zaległe wkładki strażom, które rozwiązały się lub pozostają w reorganizacyi 122·35 złr., straży pożarnej w Kossowie zezwolono na zapłatę zaległej wkładki w dniu 1 lipca 1896 19·50 złr.; ad *b*) zapłacono do funduszu pożyczkowego 229·39 złr.; ad *c*) zapłacono zaległości za Zjazd w 1894 r. 50 zł., odpisano straży pożarnej w Jezierzanach 16 zł., (okazało się bowiem, że straż ta nie brała udziału w Zjeździe 1894 r.), ad *d*) zapłacono za druki sprzedajne 5·20 złr., razem 799·24 złr. Pozostaje do ściągnięcia: ad *a*) tytułem wkładek od członków Związku 502·85 złr., ad *b*) tytułem rat do funduszu pożyczkowego 375·61 złr., ad *c*) tytułem zaległości za Zjazd 1894 roku 44 złr., ad *d*) tytułem pożyczki udzielonej Sawickiemu 10 złr., razem 932·46 złr., i taki jest stan zaległości do Kasy Związku z dniem 15. kwietnia 1896. roku. Celem ściągnięcia zaległych wkładek wysłano 492. upomnień. Celem ściągnięcia zaległych rat do funduszu pożyczkowego, wysłano 14 upomnień i ostatecznie ściągnięcie tych zaległości powierzono w myśl poprzedniej uchwały Rady zawiadowczej syndykowi Związku p. dr. Henrykowi Kopeckiemu z zarządzeniem, aby pretensyi Związku dochodził na drodze prawa cywilnego. Taksamo postąpiono w zaległościami za Zjazd w r. 1894 i pożyczką udzieloną strażakowi z Czortkowa, których pomimo 11 upomnień ściągnąć nie zdołano. Wykaz ochotniczych straży pożarnych, które zalegają z wkładkami zamieszczać będziemy w części urzędowej każdego numeru „Przewodnika pożarniczego“.

54. Na prośby do Związku wniesione uwolnił Komitet wykonawczy od wkładek na rok 1896, straże pożarne: w Letni, Ustrzykach Dolnych, Kalembinie, Rzochowie, Przecławiu, Radłowie, Lipnicy murowanej, Szczucinie i Żmigrodzie, albowiem straże te reorganizują się lub dopiero w bieżącym roku do Związku przystąpiły. Przy tej sposobności uprasza Komitet wykonawczy o zasadnicze postanowienie Rady, aby nowo wstępujące straże uwalniać od wkładek na ten rok, w którym zgłosiły swoje przystąpienie do Związku.

55. Na wniesioną do Wysokiego Wydziału Krajowego prośbę otrzymała Kasa Związku półroczną subwencyę w kwocie 1500 zł.

56. Komitet wykonawczy wniósł także prośbę o subwencyę do Dyrekcyi Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń w Kra-kowie i 15 takich samych próśb do Dyrekcyi, różnych w kraju operujących Towarzystw asekuracyjnych. W prośbach podniósł Komitet wykonawczy, iż w bieżącym roku przedsięwziął Związek znaczniejsze reformy w krajowem pożarnictwie, które znaczne wydatki za sobą pociągną, w szczególności podniósł, iż powiększy utworzony przy Związku osobny fundusz zapomogowy na przybory pożarne dla straży pożarnych w kraju, które przyborów tych potrzebują, że przeprowadzi gruntowną lustracyę straży pożarnych w kraju, że urządzi we Lwowie fachowy kurs nauki pożarnictwa i t. p.

57. Wysłano przekazami pocztowymi przyznane na poprzedniem posiedzeniu Rady zapomogi strażom pożarnym w Łuczycach i Rzochowie, związkom okręgowym w Kolbuszowej i Tarnowie, tudzież przybory pożarne strażom pożarnym w Huczku i Borowej.

58. C. k. Administracya podatków we Lwowie pismem z dnia 28 stycznia 1896, l. 925 uwiadomiła Związek, iż odpisano wydawnictwu czasopisma „Przewodnik pożarniczy — Związek“ podatek zarobkowy rocznych 3·15 złr. od I. półrocza 1896. Sprawa uwolnienia od podatku zarobkowego tego czysto fachowego i żadnego dochodu nie przynoszącego wydawnictwa poruszoną została podczas protokolarnego przesłuchania odpowiedzialnego redaktora, które miało miejsce w styczniu b. r. w biurze c. k. Administracyi podatków we Lwowie i prawdopodobnie także wydawnictwo czasopisma „Przewodnik pożarniczy“ od podatku zarobkowego uwolnionem zostanie.

59. Gdy przyznana straży pożarnej w Nowym Targu pożyczka w kwocie 200 zł. podjętą została po upływie terminu do spłacenia I. raty, przeto Komitet wykonawczy zmienił terminy do spłacania kwartalnych rat tej pożyczki w ten sposób, że spłacanie rozpoczęło się z dniem 1 marca 1896.

60. Sprawdzono i za zgodny z księgami kasowemi uznano wyciąg z rachunku bieżącego Lit. C. N. 90., który Bank Krajowy nadesłał dnia 1 stycznia 1896.

61. Komitet wykonawczy nie uwzględnił próśb: *a*) okręgowego Związku ochotniczych straży pożarnych

w Kolbuszowej o udzielenie zapomogi strażom pożarnym w Padwi i Raniżowie, tudzież o udzielenie stałej subwencyi na lustracye straży pożarnych w tym okręgu, *b*) straży pożarnej w Kalembinie o zapomogę, *c*) straży pożarnej w Ustrzykach Dolnych o odpisanie należytości za druki manipulacyjne w kwocie 4.05 zł., *d*) Zwierzchności gminnej w Nowejwsi o udzielenie zapomogi dla organizującego się Towarzystwa ochotniczej straży pożarnej, *e*) pana Jakóba Spodaryka naczelnika ochotniczej straży pożarnej w Czechach, która uporczywie do Związku nie chce przystąpić, o zrobienie dla tej straży wyjątku i udzielenie materyalnej pomocy, *f*) ochotniczej straży pożarnej w Lipniku koło Białej o zapomogę albowiem straż tę utrzymać mogą liczni w Lipniku osiadli a zamożni fabrykanci Niemcy; zresztą straż w Lipniku do Związku nie przystąpiła i nie przystąpi, bo po niemiecku urzęduje, *g*) ochotniczej straży pożarnej w Trzemeśni o udzielenie zapomogi, *h*) ochotniczej straży pożarnej w Janowie koło Lwowa o udzielenie zapomogi.

62. Wdowa po ś. p. Aleksandrze Piotrowskim b. sekretarzu Rady zawiadowczej wniosła prośbę o udzielenie „kwartału pośmiertnego“ czyli pensyi za dalsze trzy miesiące bez potrącenia zaliczki, którą pobrał ś. p. Piotrowski. Reszta niespłaconej zaliczki wynosi 170 zł., a uchwałą Rady zawiadowczej z dnia 26. października 1896 postanowiono byłemu sekretarzowi Rady wypłacać od 1 stycznia 1896 przez 6 miesięcy po 50 zł., co czyniłoby 300 zł. Komitet wykonawczy przedkładając prośbę p. Zofii Piotrowskiej wnosi, aby przyznać jej tytułem odprawy kwotę 300 zł. z potrąceniem niespłaconej zaliczki.

63. Pan Witołd Bayger pracujący w kancelaryi Związku, użyty zostanie do lustracyi straży pożarnych i do nauki podczas utworzyć się mającego kursu nauki pożarnictwa, należy mu się zatem relutum na mundur i Komitet wykonawczy uprasza o wyznaczenie na takowy odpowiedniej kwoty i o przepisanie dla niego munduru służbowego.

64. Udzielono ś. p. Teodorowi Lachmanowi b. woźnemu Związku, zapomogę w kwocie 10 zł. na koszta kuracyi.

65. Na prośbę Wydziału Czytelni akademickiej we Lwowie zezwolono na bezpłatne wysyłanie „Przewodnika pożarniczego“.

66. Prośby straży pożarnych: *a*) w Piwnicznej o zapomogę na przybory, *b*) w Rzochowie o zapomogę na budowę wspinalni, *c*) w Mszanie Dolnej o zapomogę na budowę wspinalni, *d*) w Janowicach o zapomogę na przybory, *e*) w Żabnie o zapomogę na budowę wspinalni, *f*) w Wołowicach o zapomogę na przybory, *g*) w Tarnowcu o zapomogę na umundurowanie, *h*) w Tuchowie o zapomogę na budowę wspinalni, przedkładamy z odnośnymi wnioskami do załatwienia przy punkcie XIV. porządku dziennego.

67. Tytułem dyet podczas lustracyi postanowił Komitet wykonawczy wypłacać sekretarzowi p. Antoniemu Szczerbowskiemu po 4 zł. dziennie, zwracać koszta jazdy koleją za biletem II. klasy, a wrazie jazdy wozem według cen lokalnych.

Rada zawiadowcza przyjmując to sprawozdanie do wiadomości, po przeprowadzonej nad niem dyskusyi, w której zabierali głos członkowie Rady: Emanuel Sygiericz, Mikołaj Jamrowicz, Augustyn Locher, Bruno Hryniewicz, Dr. Ludwik Cwiklicer i referent Dr. Alfred Zgórski uchwaliła: *a*) Zatwierdzić wszystkie zarządzenia, uchwały i postanowienia Komitetu wykonawczego a tylko co do punktu 24. przedłużyć termin do nadsyłania wykazów stanu Korpusu i wkładek na rzecz Związku do końca stycznia; *b*.) zażądać od Komitetu redakcyjnego sprawozdania co do zniżenia prenumeraty za „Przewodnik pożarniczy“ (punkt 13.), co do obowiązku ocenienia rozprawek konkursowych i przedłużenia terminu do tychże nadsyłania (punkt 18.), co do reprezentacyi Związku podczas aktu wręczenia orderu Ignacemu Zwolińskiemu, instruktorowi ochotniczej straży pożarnej w Gródku (punkt 35.), co do ułożenia spisu rzeczy, które zawierać ma nowe wydanie „Podręcznika dla ochotniczych straży pożarnych“ (punkt 7. lit. d), i co do ustanowienia rygoru dla czynnych członków, którzy samowolnie opuszczają szeregi strażackie (punkt 46.); *c*.) wdowie po ś. p. Aleksandrze Piotrowskim (punkt 62) wypłacić tytułem odprawy kwotę 300 złr. z potrąceniem niespłaconej zaliczki; *d*.) Witołdowi Baygerowi (punkt 63.) przyznać i wypłacać rocznie kwotę 40 złr. tytułem relutum na umundurowanie, które od umundurowania sekretarza ma się różnić odznaką na kołnierzu i hełmem, a mianowicie: Bayger nosić ma taką odznakę jakiej używają adjutanci w korpusach a hełm komendanta; *e*.) uwalniać ochotnicze straże pożarne od wkładek na rzecz Związku na ten rok, w którym przystąpiły do Związku (punkt 54.); wreszcze *f*.) zażądać od Komisyi rekwizytowej sprawozdania co do czuwania nad dobrocią towarów, które straże nabywają od firm zagranicznych (punkt 9. lit. g.)

ad III.) Rada zawiadowcza przyjęła bez dyskusyi do wiadomości i zatwierdziła sprawozdanie kasowe za IV. kwartał 1895 r. i I. kwartał r. 1896.

Sprawozdanie to opiewa:

Zamknięcie rachunków za IV. kwartał 1895 r.

(za czas od 1. października do 31. grudnia 1895. r.)

Przychód.

1.) I. Pozostałość z września 1895	606	złr.	64 ct.
2.) II. Wkładki straży pożarnych	21	„	95 „
3.) XIX. Pobrano z rach. bież. L. C. 90	598	„	90 „
4.) VIII. Sprzedaż „Podręcznika dla och. str. pożarnych“	3	„	90 „
5.) V. Sprzedaż druków	27	„	25 „
6.) IV. Odsetki od walorów i gotówki do $^{31}/_{12}$ 1895	201	„	10 „
7.) XVII. Zwrot zaliczek	45	„	— „
Razem	1504	złr.	74 ct.

Rozchód.

1.) IX. Czynsz za kancelaryę	27	złr.	08 ct.
2.) X. Płaca sekretarza i asystenta	465	„	02 „
3.) XI. Wydawnictwo „Przewodnika pożar.“	122	„	— „
4.) XIV. Zapomogi	170	„	— „
5.) XII. Lustracye straży	13	„	92 „
6.) XV. Wydatki kancelaryjne	21	„	56 „
Do przeniesienia	819	złr.	58 ct.

Z przeniesienia	. 819 złr.	58 ct.
7.) XVII. Portorya	9 „	82 „
8.) XIII. Koszta podróży członków Rady zawiadowczej	130 „	16 „
9.) XVI. Sprzęty do kancelaryi . .	346 „	27 „
10.) I. Pozostałość kasowa . . .	198 „	91 „
Razem	. 1504 złr.	74 ct.

Stan majątku

z dniem 31. grudnia 1895.

1.) Gotówka: *a.)* w kasie obrotowej . .	198 złr.	91 ct.		
b.) na rach. bież. L. C. 90 . .	246 „	05 „	444 złr.	96 ct.
2.) Walory w depozycie B. Kraj. Nr. 331.			8.810 złr.	— ct.
3.) Fundusz pożyczkowy: *a.)* u straży . .	805 złr.	— ct.		
b.) na ks. Nr. 6876. B. kraj. . . .	395 „	51 „	1200 „	51 „
4.) Zaliczki zwrotne: *a.)* na płacę . .	245 złr.	— ct.		
b.) do wyrachowania .	15 „	— „	260 złr.	— ct.
5.) Zaległość za Zjazd 1894 r. . . .			110 złr.	— ct.
6.) Zaległe wkładki od członków Związku .			1001 „	50 „
7.) Zapas druków sprzedajnych . .			363 „	93 „
8.) Zapas „Podręcznika dla ochotn. straży pożarnych			207 „	60 „
9.) Kasa zapomóg dla strażaków Ks. B. Kraj. Nr. 9813.			101 „	11 „
Razem			12.499 złr.	61 ct.

Lwów dnia 31. grudnia 1895.

Zamknięcie rachunków za I. kwartał 1896 r.

(za czas od 1. stycznia do 31. marca 1896.)

Przychód.

1.) I. Pozostałość gotówki z grudnia 1895 .	198 złr.	91 ct.
2.) II. Wkładki członków Związku . .	350 „	55 „
3.) III. Przedpłata na „Przewodnik pożarn.“	33 „	80 „
4.) V. Druki sprzedajne	6 „	40 „
5.) VI. Subwencya Wys. Sejmu . .	1500 „	— „
6.) VIII. Ze sprzedaży „Podręcznika dla och. straży pożarnej“	3 „	90 „
7.) XIV. Zwrot zaległości za Zjazd 1894 r.	36 „	— „
8.) XVIII. Zwrot zaliczki za płacę . .	5 „	— „
Razem	. 2134 złr.	56 ct.

Rozchód.

1.) IX. Czynsz za kancelaryę ($^1/_1$ — $^{31}/_3$ 1896)	81 złr.	25 ct.
2.) X. Płaca funkcyonaryuszów Związku i mundurowe	359 „	99 „
3.) XI. Wydawnictwo „Przewodnika pożar.“	131 „	60 „
4.) XV. Potrzeby kancelar. i druki manip.	122 „	32 „
5.) XVI. Inwentarz	270 „	31 „
6.) XVII. Portorya i stemple	34 „	95 „
7.) XIV. Zapomogi strażom	309 „	02 „
Do przeniesienia	1.309 złr.	44 ct.

Z przeniesienia	1.309 złr.	44 ct.
8.) XIX. Włożono do depozytu B. kraj. na rach. b. L. C. 90.	320 „	27 „
9.) IV. Zapłacone odsetki	6 „	51 „
10.) V. Druki sprzedajne	261 „	30 „
11.) I. Pozostałość kasowa na II. kwartał 1896	237 „	04 „
Razem	. 2134 złr.	56 ct.

Stan majątku

z dniem 31. marca 1896.

1.) Gotówka: *a.)* w kasie obrotowej . .	237 złr.	04 ct.		
b.) na rach bież. L. C. 90. . .	566 „	32 „	803 złr.	36 ct.
2.) Walory w dep. B. Kraj. Nr. 331			8810 złr.	— ct.
3.) Fundusz pożyczkowy: *a.)* u straży . .	555 „	— „		
b.) na ks. B. Kraj. Nr. 6876. . .	686 „	53 „	1241 „	53 „
4.) Zaliczki zwrotne: *a.)* na płacę . .	240 złr.	— ct.		
b.) do wyrachowania .	15 „	— „	255 złr.	— ct.
5.) Zaległość na Zjazd 1894 r. . . .			74 złr.	— ct.
6.) Zaległe wkładki u członków Związku .			650 „	95 „
8.) Zapas druków i broszur			665 „	23 „
8.) Zapas „Podręcznika dla ochotn. straży pożarnych“			203 „	70 „
9.) Kasa zapomóg dla strażaków . .			101 „	11 „
Razem			12804 złr.	88 ct.

ad IV.) Dr. Ludwik Cwiklicer referował uchwały Komitetu redakcyjnego, który przed posiedzeniem Rady odbył swoje dwa posiedzenia. Uchwały te są następujące: *a.)* Komitet redakcyjny stwierdziwszy, że nietkniętemi były koperty czterech rozprawek, nadesłanych na ogłoszony w Nr. 2. „Przewodnika pożarniczego“ konkurs, przystąpił do ich otwarcia, a zbadawszy treść, przyznał I. nagrodę rozprawce o liczbie dziennika podawczego 268. zatytułowanej: „Przeciw ogniom kominowym“, innym zaś rozprawkom jako nieodpowiadającym warunkom konkursu nagród nie przyznał, zalecił atoli do druku w „Przewodniku pożarniczym“ rozprawkę oznaczoną liczbą dziennika podawczego 271. która chociaż nie odpowiada warunkom konkursu, bo dotyczy ogni kominowych i środków zapobiegania im w gminach wiejskich, jednakowoż godną jest druku dla otwarcia w tej sprawie dyskusyi publicznej. Po otwarciu również nienaruszonych kopert z nazwiskami autorów okazało się, że autorem nagrodzonej rozprawki jest Antoni Szczerbowski ze Lwowa, autorem zaś rozprawki zaleconej do druku: Wilhelm Antoni Haluza w Zarudcach (poczta Zaszków.) *b.)* Komitet redakcyjny ustalił objętość wydawanego czasopisma „Przewodnik pożarniczy.“ Pojedyncze numera obejmować mają arkusz druku (8 kolumn zaprowadzonego i przyjętego formatu), jeżeli atoli nagromadzi się więcej materyału do druku, można wydać numer o 6 kartkach ($1^1/_2$ arkusza, 12 kolumn). Jednokartkowe dodatki, zawiera-

jące nuty lub rysunki autografowane mają być tak urządzone, aby nie naruszając całości numeru mogły być z niego wyjęte. *c.)* Komitet redakcyjny wnosi, aby bezpłatnie wysyłać czasopismo „Przewodnik pożarniczy" po jednym egzemplarzu tylko strażom do Związku należącym, Wydziałom powiatowym, Redakcyom dzienników krajowych i drogą zamiany niektórym fachowym niemieckim czasopismom, tudzież osobom pracującym nad podniesieniem strażactwa i pożarnictwa krajowego, wreszcie osobom biorącym udział w redagowaniu naszego czasopisma. Strażom, które dopiero organizują się należy wysyłać czasopismo bezpłatnie po jednym egzemplarzu tylko przez jeden rok, a jeżeli w przeciągu tego roku nie zdecydują się przystąpić do Związku należy wstrzymać dalszą ekspedycyę. Dla członków tych och tniczych straży pożarnych, które przystąpiły do Związku, należy w razie zażądania większej ilości egzemplarzy (jeden egzemplarz otrzymują bezpłatnie) zniżyć roczną prenumeratę od 1 lipca 1896 do 30 ct. (półrocznie 15 ct.), *d)* Komitet redakcyjny prosi, aby rozpocząć wydawnictwo kalendarza strażackiego i jemu powierzyć to wydawnictwo. *e)* Jako reprezentant Związku weźmie udział przy dekoracyi Ignacego Zwolińskiego w Gródku członek Rady zawiadowczej dr. Ludwik Cwiklicer. *f)* Nr. 5. „Przewodnika pożarniczego" za maj 1896 zawierać ma całe sprawozdanie z dzisiejszego posiedzenia Rady zawiadowczej i celem rozpowszechnienia w kraju wydany i rozesłany w liczbie zwiększonej o 150 egzemplarzy: Dyrekcyom Kas zaliczkowych, Czytelniom, Kasynom i t. d. *g)* Komitet redakcyjny rozpatrywał również treść rozprawek nadesłanych na konkurs, ogłoszony w roku 1894 w wychodzącym podówczas w Jarosławiu czasopiśmie „Przyjaciel straży pożarnej". Z nadesłanych na ten konkurs 12 rozprawek uznał Komitet za najlepsze i godne druku rozprawki: Andrzeja Omasty, sekretarza ochotniczej straży pożarnej w Żywcu i rozprawkę p. t „Usque ad finem".

Po przeprowadzonej dyskusyi, w której głos zabierali: dr. Alfred Zgórski, Emanuel Sygiericz, Bruno Hryniewicz, Władysław Mühln i powołany do Komitetu redakcyjnego na dzisiejsze posiedzenia Augustyn Locher, Rada zawiadowcza uchwaliła:

ad *a)* przyjąć do wiadomości, wypłacić autorowi nagrodzonej rozprawki ogłoszone honoraryum i drugą rozprawkę zaleconą do druku umieścić w „Przewodniku pożarniczym". (Wniosek Brunona Hryniewicza, aby członkom Rady zawiadowczej i funkcyonaryuszom Związku nie przyznawać nagród za odszczególnione rozprawki konkursowe upadł,) ad *b)* zupełnie zgodnie z Komitetem redakcyjnym i z tym dodatkiem, że numer „Przewodnika pożarniczego" może także obejmować 8 kartek (2 arkusze, 16 kolumn) jeżeli mieścić ma sprawozdanie z posiedzenia Rady zawiadowczej lub Zjazdu strażackiego; ad *c)* zgodnie z Komitetem redakcyjnym aż do oznaczenia wysokości prenumeraty — zamiast oznaczonych 30 ct. rocznie, uchwalono odstępować członkom tych straży pożarnych, które do Związku przystąpiły, po cenie własnej a obliczenie tej ceny powierzyć Komitetowi wykonawczemu; ad *d)* zupełnie zgodn ie z wnioskiem Komitetu redakcyjnego; ad *e)* przyjąć do wiadomości i telegraficznie uwiadomić o tem Magistrat w Gródku; ad *f)* zgodnie z Komitetem redakcyjnym; ad *g)* przyjąć do wiadomości i o decyzyi Komitetu redakcyjnego uwiadomić b. redaktora czasopisma „Przyjaciel straży pożarnej".

Uwaga. Sprawy odnoszące się do punktów: 7 lit. *d.*), 13, 18, 46, sprawozdania Komitetu wykonawczego mogą być załatwione dopiero na następnem posiedzeniu Komitetu redakcyjnego, który również na następnem posiedzeniu Rady zawiadowczej złoży w tym kierunku sprawozdanie.

ad V.) Dr. Ludwik Cwiklicer oświadczył, że Komisya rekwizytowa nie miała czasu do przeprowadzenia poruczonej czynności i z tego powodu nie może złożyć sprawozdania. Rada zawiadowcza przyjmując to do wiadomości wyraziła życzenie, aby sprawozdanie Komisyi rekwizytowej, które na następnem posiedzeniu Rady niezawodnie złożonem zostanie, obejmowało także sprawę odnoszącą się do punktu 9. lit. *g)* sprawozdania z czynności Komitetu wykonawczego.

ad VI) Z powodu nieobecności referenta spadła z porządku dziennego.

ad VII)Dr. Alfred Zgórski referował obszernie sprawę utworzenia funduszu zapomogowego (zaopatrzenia) dla strażaków.

Uzasadnienie i wnioski referenta, zamieszczone w Nr. 5. „Przewodnika pożarniczego" poparte przez dr. Ludwika Cwiklicera i Emanuela Sygiericza przyjęto i uchwalono w zupełności.

ad VIII.) Na podstawie uwag Józefa Górnisiewicza, Mikołaja Jamrowicza i fachowo skreślonej rozprawki Władysława Turskiego, które przedstawiają wady naszego pożarnictwa wiejskiego, wreszcie na podstawie własnego, długoletniego doświadczenia opracował i wygłosił dr. Ludwik Cwiklicer sprawozdanie dotyczące podniesienia obrony pożarnej w gminach wiejskich. Po przeprowadzonej nad niem dyskusyi, w której głos zabierali: dr. Alfred Zgórski, Emunuel Sygiericz, Władysław Mühln i Stanisław Polanowski, uchwaliła Rada zawiadowcza na wniosek dr. Alfreda Zgórskiego sprawozdanie to (zamieszczone w Nr. 5. „Przewodnika pożarniczego" z roku 1896) odstąpić Komitetowi wykonawczemu z poleceniem szczegółowego przedyskutowania i wniesienia na jego podstawie memoryału do Wysokiego Wydziału krajowego.

ad IX.) Na wniosek dr. Alfreda Zgórskiego uchwalono, aby uzupełnione przez Antoniego Bahra regulaminy dla Walnych Zjazdów strażackich, Rady zawiadowczej krajowego Związku strażackiego i Walnych Zgromadzeń towarzystw ochotniczych straży pożarnych odbić na hektografie i odbitki rozesłać członkom Rady zawiadowczej a sprawę uchwalenia tych regulaminów odłożyć do następnego posiedzenia Rady zawiadowczej

ad X. Ponieważ referent dr. Zygmunt Mieczyński nie mógł na posiedzenie przybyć a sprawa wydania wzorowego certyfikatu do prób sikawek nie cierpi zwłoki, przeto na wniosek dr. Alfreda Zgórskiego uchwaliła Rada zawiadowcza, aby sprawę certyfikatu załatwił Komitet wykonawczy uzyskawszy opinię referenta.

ad XI.) Rada zawiadowcza zatwierdziła uzupełnione przez Władysława Mühlna znaki do planów sytuacyjnych

z tym, aby straże pożarne rysując sytuacyjne plany pożarów używały tylko tych znaków, które będą umieszczone w „Przewodniku pożarniczym".

ad XII. Na podstawie uchwały V. Zjazdu strażackiego w Przemyślu i w obec tej okoliczności, że we Lwowie przy akcyjnem Towarzystwie handlowem istnieje skład wypróbowanych przyborów pożarnych, w obec wielkomiastowego urządzenia lwowskiej straży pożarnej i wzorowej harmonii, jaka panuje pomiędzy strażami ochotniczą i miejską we Lwowie, uchwaliła Rada zawiadowcza odbywać we Lwowie przy Krajowym Związku **każdego roku jeden czternasto-dniowy kurs nauki pażarnictwa**. Rada Zawiadowcza postanowiła kursa te odbywać na razie tylko we Lwowie, gdyby zaś stosunki się zmieniły, może w tym względzie zapaść inna decyzya. W roku 1896 kurs ten odbędzie się w dniach od 19 lipca do 2 sierpnia. Urządzeniem kursu zajmie się osobny Komitet, w skład którego wchodzą: dr. Alfred Zgórski, Henryk Rewakowicz, Robert Klein, Paweł Praun, dr. Karol Kowalski, Bruno Hryniewicz, Antoni Szczerbowski, Hilary Eliasiewicz i Witołd Bayger. Aby niezamożnym strażom pożarnym i gminom przyjść z pomocą, postanowiła Rada Zawiadowcza utrzymywać kosztem Związku przez czas trwania kursu w roku 1896 **dwudziestu uczestników** i w tym celu otworzyła Komitetowi wykonawczemu kredyt do 300 zł. Regulamin kursu ułoży Komitet urządzający kurs nauki pożarnictwa z uwzględnieniem wskazówek, ogłoszonych przez Władysława Turskiego z Krakowa w Nr. 10 „Przewodnika pożarniczego — Związek" z roku 1893. W dyskusyi nad sprawą urządzenia tego kursu zabierali głos: Dr. Alfred Zgórski, Stanisław Polanowski, Antoni Bahr, dr. Ludwik Cwiklicer, Augustyn Locher, Mikołaj Jamrowicz i Emanuel Sygiericz.

ad XIII. Postanowiono już z dniem 1 maja 1896 rozpocząć lustracye wszystkich ochotniczych straży pożarnych, które przystąpiły do Związku. Do lustracyi straży postanowiła Rada Zawiadowcza zaprosić: dr. Ludwika Cwiklicera, dr. Zygmunta Miczyńskiego, Antoniego Bahra, Emanuela Sygiericza, Władysława Mühlna, Ferdynanda Maresza, Brunona Hryniewicza, Aleksandra Koblańskiego, Augustyna Lochera, Jana Jasicę, Jana Lankosza, Mikołaja Jamrowicza, Antoniego Szczerbowskiego i Witołda Baygera. W tym celu zatwierdziła Rada podział kraju na okręgi lustracyjne, przydzieliła do tych okręgów lustratorów i zatwierdziła dla nich instrukcyę. Na wniosek Augustyna Lochera poleciła Rada Komitetowi wykonawczemu, aby o uchwałach dotyczących lustracyi zawiadomił wszystkie straże związkowe, Wydziały powiatowe i miejscowe władze gminne.

ad. XIV. Rada zawiadowcza przyznała następujące zapomogi: 1) str. poż. w Tarnowcu w przyborach pożarnych wartości 20 zł., 2) str. poż. w Wołowicach w przyborach pożarnych wartości 25 zł., 3) str. poż w Mszanie dolnej gotówką 25 zł. na budowę magazynu, 4) str. poż. w Janowicach w przyborach pożarnych wartości 20 zł., 5) str. poż. w Żabnie gotówką 25 zł. na budowę magazynu, 6) str. poż. w Piwnicznej w przyborach pożarnych wartości 40 zł., 7) str. poż. w Tuchowie gotówką 25 zł. na budowę magazynu. Straży pożarnej w Rzochowie odmówiła Rada zawiadowcza zapomogi, albowiem straż ta dostała zapomogę w zeszłym roku.

ad XV) 1) Dr. Ludwik Cwiklicer zgłasza wniosek dotyczący obniżenia cen jazdy dla członków straży pożarnych, podróżujących w celach strażacko-służbowych. Wniosek ten poparty przez Księcia Naczelnika i uzupełniony dodatkiem, aby z prośbą udać się do odnośnego Ministerstwa za pośrednictwem niektórych naszych Posłów do Rady Państwa — odstąpiono do załatwienia Komitetowi wykonawczemu. 2) Wniosek Emanuela Sygiericza w sprawie reprezentacyi Związku na Wystawie w Budapeszcie lub wysłania na nią swego sprawozdawcę, odstąpiono również Komitetowi wykonawczemu do załatwienia.

Na tem posiedzenie zamknięto o godz. $^3/_4$ 8 w.

Lwów, dnia 1 maja 1896.

Sekretarz: *Antoni Szczerbowski.*

Zastępca Naczelnika: *Dr. Alfred Zgórski.*

IV. Kronika pożarów.

Rzochów.

Dnia 27. lutego b. r. wybuchł ogień w propinacyi miejskiej gdzie zarazem jest skład spirytusu. Dzięki szybkiej pomocy tamtejszej straży pożarnej, ogień nie przybrał większych rozmiarów, bo go w zarodku przytłumiono.

Kolbuszowa.

Dnia 25. marca b. r. wybuchł tu ogień kominowy. Ognie kominowe w Kolbuszowej, na pochwałę kolbuszowskich kominiarzy, należą do rzadkich wypadków i w danym razie alarmują całą straż pożarną i mieszkańców miasta.

W niniejszym wypadku, ogień ten ugasił sam p. Antoni Winiarski, zastępca komendanta I. oddziału, bez alarmowania straży, bo ogień wybuchł podczas sumy w kościele i alarm mógł spowodować popłoch i zamieszanie.

Nowy Targ.

Dnia 12. marca b. r. wybuchł pożar w Klikuszowej odległej o $1^1/_2$ mili. O pożarze doniósł konny posłaniec o godz. 7. wieczór. Spłonął tylko dach na jednym domu. Pożar stłumiono o godz. 11. w nocy, co tylko energicznej akcyi ratunkowej przypisać należy.

Podhajce.

W dniu 15. marca b. r. w południe wybuchł ogień kominowy w rynku w domu p. Markusa Lilienfelda. Straż ochotnicza stłumiła pożar ten natychmiast.

Dnia 27. marca b. r. wybuchł groźny pożar w Starem mieście odległem o 2 kilometry. Bezzwłocznie po wybuchu o godz. $^3/_4$10 w nocy wyruszyła tut. ochotn. straż pożarna z 2 sikawkami 4 kołowymi i innymi przyborami i w 10 minut stanęła do akcyi. Pożar wybuchł wskutek nieostrożnego obchodzenia się z lampą w stajni, i podsycany wichrem objął 2 stajnie, 2 stodoły i 1 dom mieszkalny. — Pożar zlokalizowano o godz. 12. w nocy. — Przy północno-wschodnim wichrze pracowała straż z największym wysiłkiem i jej tylko zawdzięczać

należy ocalenie cerkwi i całej połowy wsi, której niechybnie klęska pożogi groziła. Budynki spalone zabezpieczone były w krak. Towarzystwie ubezpieczeń. — Przy ratunku poniosła straż. tut. szkodę w zniszczonych rekwizytach około 22 złr.

Borowa.

Tut. ochotnicza straż pożarna pospieszyła w dniu 17. marca b. r. na pomoc pogotowiu pożarnemu wiejskiemu w Pławie, gdzie wybuchł pożar o godz. $5^1/_2$ popoł. Spalił się dach słomiany na stajni. Pożar zlokalizowano o godz. 7 wiecz.

Dankowice. Dnia 31. marca b. r. wybuchł o godz. $^3/_4 3$ po południu pożar w kościele na ołtarzu wielkim i ogarnął kościół, kaplicę i dzwonicę. Ochotnicza straż miejscowa w liczbie 23. strażaków przybyła bezzwłocznie na ratunek z sikawką 4 kołową i zlokalizowała pożar o godz. $4^1/_2$ popoł. Kosztowne przybory kościelne, w zakrystyi pomieszczone, zdołano ocalić. Przy pożarze czynne były również straże ochotn. ze Starej wsi i Bestwiny.

Hnczko.

Dnia 31. marca b. r. spaliła się o godz. $3^1/_4$ popoł. stodoła Antoniego Chadaja. Straż miejscowa ochotn. pracowała wytrwale przeszło 3 godziny i nie pozwoliła pożarowi rozszerzyć się. Na pomoc przybyła ochotn. Straż z Dobromila z 2. sikawkami i beczkowozami.

V. Rozmaitości.

Żałobne nabożeństwo za duszę śp. Aleksandra Piotrowskiego, sekretarza Związku Ochotn. Straży pożarnych odprawionem zostało w dniu 18. kwietnia br. w kościele OO. Karmelitów we Lwowie. W nabożeństwie uczestniczyli zebrani na posiedzenie członkowie Rady Zawiadowczej wraz z Naczelnikiem Związku J. O. Księciem Sapiehą Adamem i tegóż Zastępcą Radcą Rządu Dr. Alfredem Zgórskim, oraz lwowska ochotnicza straż pożarna ze sztandarem i grono urzędników gal. akcyj. Towarzystwa handlowego.

Rada Zawiad. Krajowego Związku Ochotniczych Straży pożarnych zebrana w dniu 18 b. m. po raz pierwszy po wysokiem odznaczeniu J. O. Księcia Adama Sapiehy orderem Złotego Runa, dała wyraz swej radości, jaką ze względu na osobę swego ukochanego Naczelnika z powodu tego odznaczenia czuje, oświadczając mu życzenia swe i radość przez usta Zastępcy Naczelnika J. W. Dr. Zgórskiego, który na czele kompletu Rady Zawiad. w pałacu Księcia Naczelnika przemawiał.

Książę Naczelnik wzruszony tym objawem uznania i szczególnej dlań życzliwości odpowiedział słowy płynącemi z serca, które też wszystkich do głębi przejęły. Wyraził w nich swoje uznanie dla instytucyi Straży Ochotniczych, swój osobisty szacunek dla każdego Strażaka jako prawdziwego, obowiązki w obec całej ludzkości pojmującego obywatela, przyrzekł też, zawsze i wszędzie popierać szlachetne cele Strażactwa i pracować dla jego podniesienia, dokąd mu Bóg sił użyczy.

Pod wpływem wzruszających słów Księcia Naczelnika i pod jego przewodnictwem udała się następnie Rada Zawiad do gmachu Wydziału Krajowego, celem przedstawienia się Jego Excel. panu Marszałkowi Krajowemu. Pan Marszałek przyjął przybyłych bardzo życzliwie, z zainteresowaniem wypytywał o rozwój Straży pożarnych w pojedynczych miastach kraju, wyraził zdziwienie swoje i ubolewanie z tego powodu, że w wielu powiatowych miastach nie ma wcale Straży ochotniczych, żądał przedłożenia sobie szczegółowego wykazu wszystkich tych miast i miasteczek, przyrzekł, że zwróci szczególniejszą w przyszłości uwagę na rozwój och. straży ogniowych.

Od pana Marszałka udała się Rada Zaw. do WP. Dra Wereszczyńskiego, Członka Wydziału Krajowego, jako referenta spraw dotyczących policyi ogniowej, który również bardzo życzliwie ją przyjął i przyrzekł popierać usilnie dążenia Rady Zawiadowczej, w sprawie rozwoju pożarnictwa w kraju.

Wykaz

miast i miasteczek, w których nie istnieją ochotnicze straże pożarne.

Powiat Bóbrka. Brzozdowce, Strzeliska nowe. **Bohorodczany.** Bohorodczany, Sołotwina, Łysiec, **Borszczów.** Dźwinogród, Krzywcze, Kudryńce, Skała, Ujście biskupie, Bilcze. **Brody.** Leśniów, Markopol, Sokołówka, Stanisławczyk, Szczurowice, Toporów. **Brzesko.** Czchów. **Brzeżany.** Kozowa, Narajów. **Brzozów.** Jasienica. **Buczacz.** Jazłowiec, Barysz, Monasterzyska. **Chrzanów.** Nowagóra, Trzebinia. **Cieszanów.** Lipsko, Narol, Płazów. **Czortków.** Ułaszkowce. **Dobromil.** Rybotycze. **Dolina.** Rożniatów. **Gorlice.** Rzepiennik biskupi, Uście ruskie. **Grybów.** Bobowa. **Horodenka.** Czernelica. **Husiatyn.** Probużna. **Jaworów.** Wielkie Oczy. **Kałusz.** Wojniłów. **Kamionka Strumiłowa.** Chołojów, Dobrotwór, Stojanów, Witków nowy. **Kołomyja.** Gwoździec, Jabłonów, Kamionka wielka, Kułaczkowce, Peczeniżyn. **Krosno.** Jedlicze. **Lisko.** Baligród, Lutowiska. **Lwów.** Jaryczów nowy, Kukizów, Nawarya. **Łańcut.** Przeworsk. **Mościska.** Husaków. **Nowy Sącz.** Tylicz, Zbyszyce. **Pilzno.** Jodłowa. **Przemyśl.** Fredropol, Krzywcze, **Przemyślany.** Dunajów, Firlejów, Gliniany, Przemyślany, Świerz. **Rawa ruska.** Lubycza królewska, Magierów, Mosty małe, Niemirów, Potylicz. **Rohatyn.** Bukaczowce, Knihynicze, Konkolniki, Podgrodzie, Stratyn. **Ropczycze.** Wielopole. **Rzeszów.** Niebylec. **Sambor.** Rajtarowice. **Sanok.** Jaćmierz, Jaśliska, Zarszyn. **Skałat.** Tarnoruda, Touste. **Śniatyn.** Śniatyn, Zabłotów. **Sokal.** Waręż. **Staremiasto.** Laszki murowane, Felsztyn. **Tarnobrzeg.** Radomyśl, Rozwadów. **Tłumacz.** Chocimierz, Niżniów, Tłumacz, Uście zielone. **Trembowla.** Janów. **Zaleszczyki.** Gródek, Uścieczko. **Złoczów.** Olesko, Pomorzany, Białykamień, Gołogóry, Sassów, Zarudzie. **Żydaczów.** Żydaczów.

Wykaz*)

ochotniczych straży pożarnych, które nie przystąpiły do Związku.

*Powiat Biała.***) Biała. *Bóbrka*. Chodorów. *Bochnia*. Niepołomice, *Brody*. Łopatyn, Podkamień. *Dolina*. Bolechów. *Grybów*. Grybów. *Jaworów*. Krakowiec. *Kolbuszowa*. Sokołów. *Kossów*. Pistyn *Kraków*. Kraków. *Łańcut*. Kańczuga. *Mielec*. Radomyśl. *Mościska*. Krukienice. *Nadwórna*. Delatyn. *Nowy Sącz*. Stary Sącz. *Nowy Targ*. Krościenko, *Przemyśl*. Babice. *Rohatyn*. Podkamień. *Rzeszów*. Czudec, Tyczyn. *Sanok*. Mrzygłód, Nowotaniec, Tyrawa wołoska, Sanok. *Skałat*. Grzymałów, Skałat. *Staremiasto*. Starasól. *Tarnopol*. Mikulińce. *Wadowice*. Kalwarya Zebrzyd. *Wieliczka*. Dobczyce, Podgórze, *Zaleszczyki*. Korolówka. *Złoczów*. Jezierna. *Żółkiew*. Kulików.

WYKAZ

Ochotniczych Straży pożarnych, należących do kraj. Związku.

Powiat *Biała***). Kęty, Oświęcim, Willamowice, Bielany, Hecznarowice, Janowice, Kobiernice, Kozy, Starawieś. *Bóbrka*. Bóbrka, Staresioło. *Bochnia*. Bochnia, Lipnica murow., Uście solne, Wiśnicz nowy, Łapanów, Podłęże. *Bohorodczany* (niema żadnej). *Borszczów*. Borszczów, Jezierzany, Mielnica. *Brody*. Brody, Założce. *Brzesko*. Brzesko, Wojnicz, Zakliczyn, Okocim, Radłów. *Brzeżany*. Brzeżany, Leśniki. *Brzozów*. Brzozów, Dynów. *Buczacz*. Buczacz, Potok złoty. *Chrzanów*. Chrzanów, Krzeszowice. *Cieszanów*. Lubaczów, Cieszanów, Oleszyce, Horyniec. *Czortków*. Czortków, Jagielnica. *Dąbrowa*. Dąbrowa, Szczucin. *Dobromil*. Bircza, Dobromil, Nowemiasto, Huczko. *Dolina*. Dolina. *Drohobycz*. Drohobycz, Königsau, Letnia. *Gorlice*. Biecz, Gorlice, Kobylanka. *Gródek*. Gródek, Janów. *Grybów*. Ciężkowice. *Horodenka*. Horodenka, Obertyn. *Husiatyn*. Husiatyn, Kopyczyńce. *Jarosław*. Jarosław, Pruchnik, Radymno, Sieniawa, Munina. *Jasło*. Jasło, Osiek, Dębowiec, Frysztak, Kołaczyce, Kalembina Ołpiny, Tarnowiec. *Jaworów*. Jaworów. *Kałusz*. Kałusz. *Kamionka strumiłowa*. Busk, Kamionka strumiłowa, Radziechów. *Kolbuszowa*. Kolbuszowa, Majdan, Raniżów, *Kołomyja*. Kołomyja. *Kossów*. Kuty, Kossów. *Kraków*. Czernichów, Piekary, Wołowice. *Krosno*. Krosno, Dukla, Żmigród. *Limanowa*. Limanowa, Tymbark, Mszana dolna. *Lisko*. Lisko, Ustrzyki dolne. *Lwów*. Lwów, Szczerzec, Dublany. *Łańcut*. Leżajsk, Żołynia, Kańczuga. *Mielec*. Mielec, Przecław, Rzochów, Borowa, Padew kolonia, Padew narodowa. *Mościska*. Mościska, Sądowa Wisznia. *Myślenice*. Jordanów, Myślenice, Maków, Dolnawieś, Sułkowice, Trzemeśnia. *Nadwórna*. Nadwórna. *Nisko*. Rudnik, Ulanów. *Nowy Sącz*. Nowy Sącz, Muszyna, Piwniczna, Krynica, Szczawnica. *Nowytarg*. Nowytarg. *Pilzno*. Pilzno, Brzostek, Dębica. *Podhajce*. Podhajce, Zawałów, Złotniki. *Przemyśl*. Przemyśl. Dubiecko, Krasiczyn, Niżankowice. *Przemyślany*. *Rawa ruska*. Rawa ruska, Uhnów. *Rohatyn*. Rohatyn, Bołszowce, Bursztyn, *Ropczyce*. Sędziszów, Ropczyce. *Rudki*. Rudki, Komarno. *Rzeszów*. Rzeszów, Błażowa, Głogów, Jawornik, Strzyżów. *Sambor*. Sambor. *Sanok*. Bukowsko, Rymanów, Besko. *Skałat*. Podwołoczyska. *Śniatyn*. Augustdorf. *Sokal*. Sokal, Bełz, Krystynopol., Tartaków, Łuczyce, Spasów, Siebieczów. *Stanisławów*. Halicz, Maryampol, Stanisławów, Jezupol. *Staremiasto*. Staremiasto, Chyrów. *Stryj*. Stryj, Skole. *Tarnobrzeg*. Baranów, Tarnobrzeg. *Tarnopol*. Tarnopol, Kupczyńce. *Tarnów*. Tarnów, Ryglice, Tuchów, Żabno. *Tłumacz*. Tyśmienica, Ottynia, Tarnawica polna. *Trembowla*. Trembowla, Budzanów, Strussów. *Turka*. Turka. *Wadowice*. Lanckorona, Wadowice, Zator, Andrychów. *Wieliczka*. Wieliczka, Skawina, Gdów, Mogilany, Skotniki. *Zaleszczyki*. Zaleszczyki, Tłuste. *Zbaraż*. Zbaraż, Toki. *Złoczów*, Złoczów, Zborów. *Żółkiew*. Żółkiew, Mosty wielkie, Żółtańce. *Żydaczów*. Mikołajów, Żurawno, Rozdół, *Żywiec*. Żywiec, Milówka, Sucha.

*) Wykaz ten obejmuje tylko straże pożarne w miastach i miasteczkach.

**) Nazwy drukiem odmiennym oznaczają powiaty.

Odznaczenie odwagi i poświęcenia strażackiego. Instruktor ochotniczej straży pożarnej w Gródku koło Lwowa p. Ignacy Zwoliński, otrzymał srebrny krzyż zasługi z koroną, za wyratowanie życia dwojga ludziom.

W niedzielę d. 19 kwietnia odbyła się uroczystość wręczenia tego krzyża.

Po odbyciu nabożeństwa w kościele parafialnym udała się straż ogn. ochot. m. Gródka do pięknie przybranej remizy pożarnej, gdzie o godzinie $10^1/_2$ wobec reprezentantów duchowieństwa, władz świeckich i wojskowych, oraz w obec delegata Rady zawiadowczej Kraj. Związku Dra Ludwika Cwiklicera i licznie zgromadzonej publiczności; po odczytaniu dotyczącego dekretu cesarskiego starosta p. Tchórznicki wręczył Zwolińskiemu zasłużoną odznakę, którą temuż p. Henze, naczelnik straży ogn. ochot., przypiął do munduru wśród dłuższej a gorącej przemowy. Następnie przemówił do szeregów strażackich delegat Rady zawiad. Kraj. Związku podnosząc cnotę strażackiej odwagi, która powinna ożywiać serca wszystkich ochotników i zachęcając do wytrwałości w służbie strażackiej i gorliwego wypełniania obowiązków strażackich streszczonych w naszem wzniosłem haśle: „Jeden za wszystkich, a wszyscy za jednego!"

Obroną pożarną w powiecie podhajeckim zajmuje się gorliwie p. Emanuel Sygiericz. naczelnik ochotniczej straży pożarnej w Podhajcach. Dzięki jego staraniom i energii założone już zostały w tym powiecie straże; w Złotnikach, Wiśniowczyku, Podhajcach, Zawałowie i Horożance. Szczęść Boże!

Zmowa pompierów. Pompierzy wiedeńskiej miejskiej straży pożarnej urządzili strejk, który zakończył się wydaleniem ze służby kilkunastu pompierów.

W zeszłym roku kaprysiła coś tamtejsza ochotnicza straż pożarna. Nie musi zatem być tak dobrze w tym niemieckim raju nawet u Strażaków!

Pan Broniszewski zorganizował straż pożarną w Piwnicznej a nie w Muszynie, jak mylnie wydrukowano w zeszłym numerze „Przewodnika pożarniczego".

Dowód wdzięczności. Ochotnicza straż pożarna w Stryju, wręczyła swemu zastępcy naczelnika p. Józefowi Leitnerowi, w dniu jego imienin srebrną papierośnicę z monogramem i odznakami strażackiemi.

Premia za odkrycie podpalacza. Rząd węgierski wyznaczył premie do wysokości 200 koron (w wyjątkowych wypadkach nawet wyższe) dla każdego, który wykryje podpalacza lub inny powód powstania pożaru. Premie wypłacać będą kasy towarzystw asekuracyjnych.

Wsparcie dla strażaków.

Komitet zarządzający funduszem, utworzonym przez austryacko-węgierskie Towarzystwa ubezpieczeń dla strażaków, którzy poszkodowani zostali podczas pełnienia służby strażackiej, lub rodzin po nich — ogłasza konkurs na 34 stypendyów po 50 złr. Prośby o udzielenie stypendyum wnosić należy najdalej do końca maja 1896 (bez stempla i niefrankowane) pod adresem: *„Das Comité zur Verwaltung der Kaiser-Jubiläums Stiftung Oester.-Ungar. Assecuranz-Institute zur Unterstützung verunglückter Feuerwehrmänner und deren Hinterbliebenen in Wien, I. Schottenring, Wipplingerstrasse N. 36/38"*. Do podania, które najlepiej wnosić w języku niemieckim, należy dołączyć:

a) świadectwo Komendy straży pożarnej, że poszkodowany jest członkiem straży pożarnej,

b) świadectwo lekarskie o rodzaju choroby lub nieszczęśliwego wypadku z wyszczególnieniem, że choroba lub wypadek nastąpiły wskutek służby strażackiej,

c) świadectwo miejscowej władzy gminnej stwierdzające, że petent jest biedny i wsparcia potrzebuje, w którem wyszczególniony ma być także dokładny adres petenta.

Załączniki również bez stempla.

VI. Poczta Redakcyi.

Komendzie ochotn. str. pożarnej w K. radzimy, aby szarfy sztandarowe zaopatrzyła napisem: „Jeden za wszystkich — wszyscy za jednego".

NA WESOŁE CHWILE.

Niebezpieczny płomień.

Gdy się pali, my gasimy
Wszelkie ognie z poświęceniem,
Jednak trudno jest nam walczyć
Z pięknych niewiast ócz płomieniem.

Kiedy padnie na nas oczko
Pięknej Stasi, Wandzi, Mani,
Ogień pali nasze serca,
I wnet niesiem miłość w dani.

Miłość nasza płomienista,
Więc gdy krzykniem: gore, gore!
Toż ratujcie nas boginie
I całuska dajcie w porę!

A całusek nas ochłodzi
Choćby tylko na chwileczkę,
Gdyż inaczej was porwiemy
I wskoczymy w wody beczkę.

Z jednodniówki: „Sokół — Kubuś"

Przestroga. Do pożaru w sąsiedniej wsi wydaje magazynier sikawkę i ostrzega: „Tylko mi tam węży nie zamoczyć"!

Wyjątek z raportu o pożarze w nocy... a komendant odznaczał się... czerwoną latarnią.

Zapał. Do pożaru w pewnej miejscowości przybyła straż sąsiednia.

Strażak: Co wy tu chcecie, to jest nasz ogień!

Również zapał. W pewnej miejscowości podczas ratowania, wyrzucono na ulicę z piętra fortepian, okna, naczynia kuchenne i porcelanowe... aby się nie spaliły.

Na nagrobku.

Przechodniu!
Spocznij na chwilę
Przed tym grobowcem strażaka
Co zasnął w zimnej mogile
Co dawniej z lekkością ptaka
Skakał na dachy z dachu
Aż zmarł...
O Stachu!
Nie ma cię więcej jedyny
Odszedłeś swojej dziewczyny
Pełna wdzięczności
Do szpiku kości
Niepocieszona

Narzeczona
Brygida Zrazik.

Podczas pożaru. Dziewczyna (do strażaka z oddziału ratunkowego, który ją z pożaru wynosi): Panie strażak bój się pan Boga, tylko mnie nie puść!

Strażak: Nie bój się panna; nie takie *tłumoki* wynosiłem, a nic się im nie stało.

Podsłuchane w kamienicy.

— Walentowa, a nie wiecie, gdzie się to dzisiaj w południe paliło?

— A nie słyszałam, któż wam to mówił że się paliło?

— Nikt, tylko u Marysi z pierwszego piętra nie było na obiedzie żadnego pompiera, dlatego myślę, że się koniecznie gdzieś musiało palić.

Tableaux.

Strażakowi, filutowi
Wpadła w oko Rózia:
Ach, dziewczyna jak malina,
Cóż dopiero buzia?

Z serca zucha płomień bucha
I miota iskrami;
Ach, na nieba!... gasić trzeba,
Gasić... całusami!

Wre pokusa do całusa,
A lubił całować,
„Dalej zuchu!“ — mówił w duchu —
„Nie trza jej darować!“

Strażak psotnik, wszak ochotnik —
Nie brak mu ochoty;
Wnet też chwile słodko, mile
Spędza wśród pieszczoty.

Rozmiłował, oczarował
Kochaniutką Rózię,
Idzie z płatka, teraz gratka:
Cmoknął w słodką buzię!

Gdy w tem z wieży dzwon uderzy,
Do pożaru woła —
I strażaczek, nieboraczek
Porzucił anioła.

„Co się zwlecze, nie uciecze,
„Z procentem odbiję;
„Po ratunku bez frasunku
„Całusów użyję.“

*
* *

Biegł z powrotem ptaka lotem
Do skarbu swojego,
Biegł po buzię, zastał Rózię —
W uściskach drugiego.

Z jednodniówki: „Sokół — Kubuś“

Redaktor odpowiedzialny: Szczerbowski Antoni. Nakładem „Związku ochotniczych straży pożarnych“.
Z drukarni Pillera i Spł. we Lwowie.